



Vážení spoluobčané, milí sousedé, letošní březnové počasí se sice chová nevyzpytatelně jako to aprílové, ale vypadá to, že alespoň na jednu věc se budeme moci spolehnout. Ze konečně začne stavba dálnice D55. Více o stavbě se dočtete již na první stránce tohoto vydání. A najdete zde také pár fotek z kulturních akcí i něco z dění v místních spolcích. Novinky z knihovny i nové akce pro vás připravila naše nová knihovnice paní Petra Daniheľová, kterou tímto vítám do její funkce. Zároveň chci moc poděkovat paní Jaroslavě Markové za tu spoustu let, kdy se o nás v knihovně starala ona. V obci působí i nový kronikář, pan Petr Bundil, jehož zájem o historii Grygova jsme si mohli v písemné formě vychutnat již v prosincových novinách v článku o „Hrůzovkách“. Tentokrát se rozepsal o historii téměř nedávné, věřím, že se na fotkách v článku mnozí poznají. A samozřejmě nechybí ani sportovní strana. Přeji Vám příjemné čtení.

Váš Tomáš Kubáček, starosta obce

STAVBA DÁLNIČE D55 BRZY ZAČNE

V těchto dnech jsme mohli zaznamenat intenzivní stavební aktivitu v blízkosti „týnecké“ křižovatky. Byla provedena skrývka zeminy v místech stavby D55, části D5501 Olomouc – Kokory. Samotná stavba D5501 by měla začít koncem dubna 2023, uvedení dálnice do provozu se očekává v roce 2025. Pokud všechno dobře půjde. Nás v Grygově zajímá hlavně ta již zmíněná „týnecká“ křižovatka, kde bude přes dálnici vybudován nový most spojující Grygov s Velkým Týncem. Součástí mostu bude, po našich připomínkách, také chodník s cyklostezkou. Další informace o stavbě naleznete níže na této stránce. Nechť se dálnice podaří!

-tk-



Olomouc-Kokory

Dálnice D55

STAV PŘÍPRAVY/REALIZACE

Vydané ÚR nabylo 23. 1. 2016 právní moci. Proběhlo zpracování podkladů pro zajištění stanovisek MŽP dle novely EIA. Bylo dokončeno zpracování HDM-4, které bylo 5. 2. 2015 schváleno CK MD. V 04/2016 byla dokončena aktualizace ZP, kterou CK MD schválila 3. 8. 2016. Poté byl dokončen podrobný geotechnický průzkum a DSP. V 02/2019 začaly výkupy pozemků. Celkem je nutné vypořádat 195 listů vlastnictví. K 03/2023 bylo vypořádáno 99%. Dokončuje se poslední vyvlastňovací řízení. Dne 30. 7. 2019 bylo MŽP vydáno rozhodnutí o prodloužení platného stanoviska EIA o pět let, tedy do 30. 7. 2024. Jsou uzavřeny smlouvy na uložení věcných břemen a nájemní smlouvy. Dne 21. 9. 2020 byla podána žádost o vydání SP a 20. 10. 2020 zahájilo MD ČR stavební řízení na 35 hlavních stavebních objektů a 15. 1. 2021 vydalo MD stavební povolení. SP ale nemohlo nabýt právní moci, protože proti němu bylo podáno odvolání. Svým rozhodnutím z 12. 5. 2021 MD rozklad zamítlo, a tak SP nabylo právní moci. Poté ale proběhlo řízení o přezkoumání rozhodnutí, načež KS v Ostravě svým rozsudkem z 12/2021 rozhodnutí MD zrušil a vrátil věc k dalšímu řízení. Proti tomuto rozhodnutí byla podána kasační stížnost, které NSS 17. 10. 2022 vyhověl a vrátil věc KS v Ostravě k dalšímu řízení. KS ale svým rozhodnutím z 15. 12. 2022 žádost zemědělské společnosti zamítl, takže SP je pravomocné. Dne 17. 2. 2021 vydal KÚ OK stavební povolení na tři SO (zahrnuje např. i přeložku silnice I/55). Začátkem roku 2022 byla zahájena skrývka ornice a kácení stromů. V 04/2022 byla zahájena souěž na zpracování ZAV a v 07/2022 byl vybrán zpracovatel ZAV, který již probíhá. V 07/2022 bylo zahájeno výběrové řízení na zhotovitele stavby. Jako základní termín pro podání nabídek bylo stanoveno datum 21. 9. 2022. Nabídky bylo nakonec možné podávat do 16. 1. 2023. Podáno bylo 7 nabídek. Již byl vybrán zhotovitel a podepsána smlouva. Zahájení realizace stavby se uskuteční v 04/2023.



Vizualizace křižovatky u Velkého Týnce

EIA	ZP	UR	SP	VŘ	ZS	UP
08/2006	08/2016	01/2016	01/2021	07/2022	2023	2025

Význam zkratk: EIA: Stanovisko EIA • ZP: Schválení záměru projektu • UR: Vydání územního rozhodnutí • SP: Vydání stavebního povolení • VŘ: Vyhlášení výběrového řízení • ZS: Zahájení výstavby • UP: Uvedení do provozu

Objednatel:
Ředitelství silnic a dálnic ČR
Zpracovatel DÚR+DSP:
Viapont, spol. s r.o.
Zhotovitel:
Eurovia CS a.s.

Předpokládaná cena stavby:
2 410 522 000 Kč (bez DPH)
Cena stavby dle smlouvy:
1 947 999 819 Kč (bez DPH)

Zdroj: infoleták ŘSD

Novinky v Obecní knihovně Grygov

Co nevidět by měly z Městské knihovny v Olomouci dorazit nově zakoupené knihy pro nejmenší i větší dětské čtenáře – chlapce i dívky. Těšit se můžete na následující tituly:

Pro nejmenší

Zimní knížka pro Lucinku, O malé Aničce, Mops sobem

Pro děti 6-10 let

Operace Banány, DOGMAN: Utržený ze řetězu, David Attenborough – Malí lidé, velké sny, Výběr toho nejlepšího z komiksů Jirky Krále, Děti z naší vily, Liščí země, Každý má svou lajnu



Pro děti 10-14 let

Buď připravena, Vánoční prasátko, Dům doktora Fišera, Isabela a bílé mraky

Sbírkky básniček

Jeden kluk z vesničky Květušín, Všeljaké řečičky pro kluky a holčičky

Otevírací doba knihovny:
PONĚLÍ a STŘEDA
od 16:00 do 18:00 hodin

Na všechny malé i velké čtenáře se těší knihovnice Petra

Dne 8. 3. proběhl v dopoledních hodinách v rámci celostátní březnové akce Zpátky do knihoven čtenářský program pro děti z MŠ Grygov. Děti se seznámily s fungováním knihovny, prohlédly si dětské knihy, které si mohou přijít vypůjčit a vyrobily si veselou záložku. Také si vyslechly kousek příběhu o netopýřici Paskalíně, která nechtěla chodit do školky. Ale nakonec tam přece jen šla... a jaká dobrodružství ve školce zažila, si můžete přijít doprohlédnout do knihovny.

Máte doma tyto knihy, které chcete dát k dispozici i ostatním? Knihovna přijme jako dar knihy o Mopsovi: Mops dýní, Mops hvězdou, Mops mořskou vílou, Mops kouzelnou vílou. Případnému dárci děkujeme.

Máte doma plyšového lva jakékoli velikosti, kterého již nutně nepotřebujete? Jednoho bychom v knihovně nutně potřebovali ubytovat :-). Případnému dárci děkujeme.

Dne 28. března v prostorách grygovské knihovny proběhlo ČTENÍ S TETOU PETROU. Akce byla zaměřena na malé čtenáře s rodiči. Četlo se z barevných knih Mileny Lukešové Čáp, Léto, Podzim a Zima. Tato čtenářská setkání budou probíhat dle zájmu v pravidelných intervalech.

Pro dospělé čtenáře proběhlo v prostorách grygovské knihovny 1. SETKÁNÍ GRYGOVSKÝCH ČTENÁŘŮ, a to v PÁTEK 31. března od 19 hodin. S sebou si mohli přinést své - které se jim v poslední době líbily a chtěli je doporučit ostatním. Případně se přišli jen nechat inspirovat tipy od ostatních. V případě zájmu se tato setkání budou opakovat vždy poslední týden v každém měsíci.

Srdčně zve a těší se knihovnice
Petra Danihelová



Rodinné centrum Grygov

Už jste slyšeli, že Rodinné centrum Grygov, z.s. („RCG“) má za sebou již více jak 10-letou historii? Troufnu si tady napsat, že se v Grygově nenajde občan, který by o RCG nikdy neslyšel nebo by mu RCG a jeho činnosti někdy nezpestřili den. Jenže jak to vše obsáhnout do jednoho článku, co napsat, jak to napsat, ať to není „jen“ o aktivitách, co bylo a co bude. Proto jsem se rozhodla napsat, jaké to vlastně je být součástí RCG, co je pro mě RCG, co se povedlo a co méně.



Čarodějnice 2017

RCG nevzniklo jako úplná novinka v Grygově. Vždy se našla aktivní žena, maminka na rodičovské dovolené, která byla ochotná pro ty ostatní uspořádat dopolední cvičení pro děti, odpolední zábavu nebo dokonce víkendovou aktivitu pro celou rodinu. Co moje paměť sahá, se o takové aktivity do vzniku RCG staraly paní I. Bartíková a Z. Hlaváčová, obě měly kolem sebe svůj okruh maminek, svůj tým a pořádaly akce, které si pro sebe rády uspořádaly.



Cvičení v sokolovně 2014

Vznik RCG jako zapsaného spolku vlastně vyplynul z potřeby pokračovat v aktivitách pro maminky, ale s ambicí rozšířit činnost i na sourozence, starší děti, být tu pro všechny Grygováky. Pod zřizovací listinu a statuty RCG se podepsaly nadšené optimistky, které měly chuť a motivaci být aktivní součástí obce Grygov, tři ženy, matky - Kateřina Jančová, Tereza Říhová a Kamila Grmolenská.



Cvičení v sokolovně 2014

Pokračovalo se v dopoledních aktivitách pro maminky na rodičovské, cvičení v sokolovně, tvoření v herně. Začaly jsme si budovat kolem sebe super tým, tým aktivních maminek, které bavilo být součástí denní práce spolku. Z žen, které se pořádně dříve neznaly, se vytvářela naprosto úžasně fungující skupina, podporující se, vznikala nová kamarádství, komunita schopná si pomoci a mít v období mateřství i pocit, že ještě jsou

schopné zorganizovat i něco jiného než příkrmy, pleny a time management ženy v domácnosti. Nejraději bych tu vypsalala jména Vás všech žen, které jste nám pomáhaly, a hlavně jména těch nejaktivnějších, se kterými jsme se potkávaly i při čtvrtletních člen-ských schůzích v klubovně RCG ;-), ale obava, že bych na někoho mohla omylem zapomenout, mě od tohoto záměru úplně odvedla.



Pálení čarodějnic 2018

Čarodějnice 2018

Vznikaly první odpolední kroužky - flétnička, angličtina, rytmika, mažoretky, tanečky, dílničky, wrestling. Pořádaly se víkendové aktivity pro celé rodiny - Drakiáda, Kolobež-kiáda, Broučkády na jaře a na podzim, Dýňový jarmark, Vánoční tvoření, Čarodky na Májovou noc, jarmarky, burzy, divadélka, vzdělávání pro maminky a jiné. Začaly jsme pořádat o prázdninách příměstské tábory nejdříve pro školní děti a později i pro předškoláčky. Přidali se k nám i muži/tatínky.



Divadlo 2017

Bylo to neskutečné období, nezapomenutelné. Podařilo se vytvořit „širokou RCG rodinu“, někdy to nebylo úplně lehké a později i hodně emotivní. Začalo nám připadat, že jsme na vše samy a že naše 10leté

období snahy nemáme komu předat. Začaly jsme si myslet, že v Grygově došly aktivní ženy/ maminky, smířovaly jsme se s tím, že naším nástupem do práce budeme muset spolek zrušit nebo hodně omezit. Dost jsme přemýšlely, čím to je, jestli jsou rodinné spolky tvořící důležitou součást komunity obce přežití a „mladší“ generace takto čas už netráví, proč tedy nemáme nástupkyně? Když začala opravdu masivní kampaň na předání RCG „těm“ mladším, dozvěděly jsme se, že je to moc odpovědnosti, že nemohou nic slíbit, že to nezvládnou, když se dozvěděly o agendě, kterou je zapotřebí k provozu RCG a toho všeho okolo, aby RCG fungovalo dobře. RCG je prostě malá nezisková firma, která má spoustu povinností, zabere to čas, který nikdo nevidí, a kdo nezkusil, tak nepochopí. Daňové přiznání, zápisy ze schůzí, plánování aktivit, finanční rozpočet, dotační projekty, motivace a vedení lidí, týmu, vyjednávání, komunikace na veřejnosti, prostě dobře fungující spolek si vezme spoustu času, nervů a soukromí.



Mikulášská besídka 2014

Obrovskou úlevou bylo, když Eva Míková, Tereza Hrabalová a Kristýna Pavelková nakonec řekly své definitivní ano. Jen díky těmto třem jsme věděly, že to půjde dál, že ony si kolem sebe taky vytvoří svůj tým snů a budou pokračovat přesně tak, aby i je to bavilo a měly pocit, že dělají něco, co dává smysl. Budou si budovat své postavení v komunitě obce Grygov a už teď je jasné, že se máme na co těšit. Myslím, že RCG čeká silné a akční období a pokud chcete i vy být jeho součástí, neváhejte a přidejte se. Najdete nás na FB - Rodinné centrum Grygov, e-mailu rcgrygov@seznam.cz nebo www.rodinnecentrum.grygov.cz

Za RCG Kateřina Jančová



Otevření klubovny 2013

PŘÍBĚHY NAŠICH KRONIK

Stalo se před léty...

Tuto stať vyjímám z naší kroniky pro Grygovské noviny, první v roce 2023. V kronice patří pojednání do oddílu „Stalo se před léty“, který je uváděn vždy na počátku daného roku a popisuje nějaké ucelené období z pohledu lidí, kteří jej prožili nebo zdokumentovali. Tento oddíl respektuji a ctím. Článek jsem věnoval normalizaci, období po 21. srpnu roku 1968 (letos 55 let), pojmu, který je nesčetněkrát přemílán, převrácen zleva doprava, nahoru dolů, politicky různě prezentován, místy jedovatý, jak se zrovna komu hodí, a podobně. Léta tzv. normalizace, z pohledu grygovských dětí, které toto období prožívaly, nebyly v kronice Grygova zaznamenány. Týká se to i jejich rodičů, kteří jsou, díky Bohu, ještě mezi námi. Snad se mi podaří následujícími řádky, vrátit pamětníky v jejich myslí o několik desítek let zpět, a osvětlit minulou dobu našim, nově sídlícím spoluobčanům. V duchu hesla: „Obec Grygov, místo pro život.“ Věřím v to, že uvedená stať je mým, nestranným, apolitickým pohledem, pohledem dětskýma očima, na toto, řekněme ožehavé období republiky. Proto následující:

Stalo se před léty Období normalizace a my, děti z Grygova v ní (1970 - 1980), doslovně z kroniky

V této rubrice bych se chtěl věnovat době takzvané normalizace ve vztahu k mé generaci, která v ní vyrůstala. Jednalo se o období po srpnových událostech roku 1968, kdy, jak všichni víme, došlo k obsazení Československa vojsky Varšavské smlouvy (protibloku západního paktu NATO). Pro připomenutí se, v případě Varšavské smlouvy, jednalo o útvary armád tehdejšího Sovětského svazu, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky. Akce se neúčastnilo Rumunsko a Albánie. Křící název: „Operace Dunaj“. Hrozba, spousta válečné oceli a třaskavin na pohybu... Byla to doba 23 let po II. světové válce a Evropa byla vítěznými mocnostmi války rozdělena na dvě části, které oddělovala od sebe kovovými pláty s ostnatými dráty a elektrinou, samostatně útočícími psy (SUP) v hraničních koridorech, uceleně tzv. „železnou oponou“. Jednalo se o kapitalistický, západní, a socialistický, východní blok. Bylo to období studené, ekonomické války, obě strany si navzájem vyhrožovaly i zbraněmi. Lidem na západě i východě bylo vtloukáno do hlavy, co jsou to zbraně obtížné a útočné, i když každému je jasné to, že zbraně jsou jen jedny, jsou určeny k zabíjení lidí, sebe navzájem a ničení materiálních hodnot. V roce 1968 dospělý složky pro západní i pro východní k závěru, že je v Československu málo demokracie (nebo hodně), málo socialismu, nebo hodně socialismu s lidskou tváří, a proto bylo potřeba udělat rázný krok k vyřešení této situace. Tou byla již zmíněná invaze vojsk Varšavské smlouvy. Na západ od nás se zbrojilo taktéž (aliance NATO). Jak daleko bylo lidstvo od počátku III. světové války je lépe nehodnotit. Tlak ze západu - proti tlaku z východu. Další okolnosti invaze budiž přenechány historikům. Po srpnových událostech 1968 nastala doba normalizace. Velmi stručně k normalizaci. Jednalo se o stav politický státu, který zdůvodňoval represivní opatření, a který

uváděla v realitu vládnoucí Komunistická strana Československa. Jednalo se o čistky v samotné státní, propouštění nepohodlných ze zaměstnání, obnovení cenzury médií, tehdy tisku televize a rozhlasu (dnes moderně - omezení dezinformací), zrušení mnoha zájmových, kulturních, politických sdružení a organizací, omezování svobody slova, projevu a další. Vše z důvodů odlišných, nežádoucích názorů perzekuovaných.

Nyní se dostávám konečně k tomu, jak generace narozená v létech šedesátých, dospívající v létech sedmdesátých, tedy v době normalizace, prožívala uvedenou dobu v Grygově. Mohu z vlastních vzpomínek a zážitků, i mých vrstevníků, vykreslit tuto dobu, jak na nás působila, jako na děti narozené v letech 1963 a 1964. Já osobně vzpomínám na situaci těsně po roce 1968, kdy jsem stál na nynější ulici rtm. Valenty, před domem č.p. 38, a po silnici jela kolona sovětských vojenských vozidel, nákladních a cisternových. Mohlo mi být tak 5 let. No a já jsem této koloně začal na pozdrav mávat rukou, trouba, viděl jsem vojáky. Ihned

v Grygově jen krátce, proto není uvedena v historických výpisech učitelů ZŠ Grygov. To byl školní rok 1974 - 1975. Byl zvláštní tím, že žáci páté třídy, byli v polovině školního roku převedeni na ZŠ Velký Týnec. Po výrazném nátlaku rodičů přešla do Velkého Týnce s námi i milovaná Božena Říhová. Měla k nám velmi citový vztah a tento cit byl námi dětmi opětován. Její osobnost byla směsicí profesionality, pochopení, něhy, autority... Dále nemohu nevzpomenout na období, kdy se vybíraly na základní škole peníze na Vietnam. Válka v této zemi trvala od roku 1955 do roku 1975 (dnes zapomínaná hrůza, jejíž počátek historikové posouvají i na pozdější období). Byli jsme tedy v té době, jak již uvedeno, na prvním stupni ZŠ Grygov. Vzpomínám, že se vybírala částka okolo 3 - 5 Kčs... Sbírký probíhaly po celém území Československa, ve školách, továrnách, závodech. Lidé, co si vzpomínám, nebyli touto akcí příliš nadšení. Zda-li byly tyto peníze použity pro humanitární účely nebo na nákup zbraní, je otázkou dodnes. Opět bude lepší problematiku přenechat historikům.



Školní rok 1969 - 1970, 1. třída, ZŠ Grygov, převážně ročník narození 1963, třídní učitel pan Karel Suchánek. Doufám, že se žáci poznají... Dodnes ještě někteří žijí v Grygově, tímto je zdravím

jsem schytl pohlavek od táty. Později jsem pochopil proč... Na počátku sedmdesátých let jsme, jako generace, začali chodit na první stupeň Základní školy v Grygově. Ředitelem byl zpočátku pan Karel Suchánek, starší pán, který k výuce používal, v případě potřeby rákosku, říkal jí „Pepíček“. Nebyli jsme žádní svatouškové. Schytat „jednu“ přes ruce nebo hýždě zasloužené, bylo věcí okamžiku a tato exekuce měla kladný výsledek. Prokrvená kůže na dlaních nebo dole... páli a bylo to spravedlivé, pozornost repetentů byla poté upjata k výuce... V průběhu docházky došlo ke změně ředitele a po panu Karlu Suchánkovi krátce převzala funkci ředitelky paní Žofie Košacká a následně se stal ředitelem pan František Šenk. Dále vzpomínám na paní Alenu Šimkovou naši třídní učitelku, která nás provedla první a druhou třídou. Vzpomínám taktéž na ráznou, ale oblíbenou pedagožku paní Jitku Soročkovou. V myslí mi utkvěla nezapomenutelná paní Božena Říhová, naše třídní učitelka pátého ročníku. Byla to postarší dáma. Paní s velkým „P“. Učila na škole

K mimoškolním aktivitám patřil Pionýr, dětská organizace, pod tehdejšími Socialistickým svazem mládeže. Účast dobrovolně povinná pod heslem: „Pionýr - svazák - komunist!“ Pionýrský slib jsme skládali v parku u památníku padlých, při oslavách Velké říjnové socialistické revoluce: „Slibuji na svou čest, že budu pracovat, učit se a žít podle pionýrských zákonů, abych byl dobrým občanem své milované země, Československé socialistické republiky...“ a tak dále, to je část slibu. S tímto aktem bylo spojeno i šátkování rudým trojčipým šátkem a připnutí slibového odznaku, který mám ještě doma. Při nástupu byl pronášen vedoucím pozdrav: „K budování a obraně socialistické vlasti bud připraven!!!“ Odpověď pionýrů zněla unisono: „Vždy připraven!!!“ K tomu se salutovalo pravou rukou k čelu. Nevzpomínám si, že by nás, tehdy děti, někdo z pionýrských vedoucích učil marxismu nebo nám vtlácel do hlavy komunistickou ideologii. Utkvěl mi v hlavě jeden pionýrský vedoucí pan Jiří Konečný. Naš pionýrský oddíl, který vedl asi od poloviny sedmdesátých let, měl zaměření na as-

tronomii a meteorologii. Na zahradě Základní školy v Grygově stála bílá meteorologická budka, ve které byl heliograf, přístroje na měření srážek, teploty vzduchu na různých úrovních a vlhkoměry. Získaná data se odesílala někam na centrálu, kde byla vyhodnocována. Z astronomie jsme se věnovali teorii

školy ve vysušeném stavu. Sušení muselo probíhat ne na slunci, ale ve stínu v dobře větraných prostorách. Mezi námi žáky nebyla tato činnost oblíbená.

K další mimoškolní aktivitě patřilo taktéž náboženství, říkali jsme tomu „nábl“. Tuším, každé úterý odpoledne, přijížděl do grygov-

Sám jsem spolu s ostatními jeho hodiny navštěvoval asi po dobu dvou let, někdy v období roku 1971 – 1972. Výuka byla ukončena Svátým přijímáním. Je velmi zajímavé, že se to dělo v době normalizační. To jen na okraj.

V Grygově v té době existoval fotbalový oddíl, který měl i dětská mládežnická družstva. Několik chlapců naší generace docházelo na tréninky na grygovské fotbalové hřiště. Bližší informace nemám prozatím k dispozici.

K dalším pojmům, které připomenu, patřícím k mému mládí, patří Močidlo. Budu jej brát jako místní název, proto psáno s velkým M. Močidlo patřilo taktéž k místům, kde jsme, jako malí kluci, trávili volný čas. Byla to vodní nádrž uprostřed Grygova, před poštou, jejíž zřízení, provoz a účel je popsán v kronice již v minulosti. Sloužila jako požární nádrž, k plavení dobytka, rybník a nádrž ke shromažďování vody při odvodnění polí části Za Humny, ze které byla sváděna voda melioračními betonovými rourami. O Močidle bylo již napsáno dosti. Chci popsat, jak jsme Močidlo vnímali, jako děti, na počátku sedmdesátých let, než bylo v době výstavby samoobsluhy podniku Jednota postupně zasypáno. Mělo betonovou hráz se stavědlem, pohledem k pomníku Rudé armády a bylo napájeno vodou, která vytékala z betonových trub naproti poště. Funkční byla v mém dětství již pouze jedna vtoková roura. Močidlo mělo tvar jakéhosi kosodělníku, v jehož rozích byly původně vysazeny čtyři smuteční vrby. V naší době zbyly pouze dvě, po obou stranách betonové hráze. Byly obrovské, byly dominantní. Okraje nádrže tvořily neopevněné břehy, porostlé travinami, místy křovím. Část břehů byla zpevněna splétanými proutěnými hatěmi. Vodní plochu částečně narušovalo zchátralé dřevěné molo, spíše lávka. Ve vzduchu poletovaly váčky a šídla, komárů bylo přehršel. Vždy na jaře na březích kvákaly a skřehotaly žáby, později se při okrajích břehů tetelili pulci. Po hladině se proháněly znakoplavky a jiná vodní hmyzí havěť. Močidlo bylo již značně zanesené bahnem, takže se zde vyskytovaly škeble rybníční, které byly patrné ze břehu, protože



Školní rok 1970 – 1971, 1. třída, ZŠ Grygov, převážně ročník 1964, třídní učitelka paní Alena Šimková. Zdravím taktéž ty, kteří se poznali.

vesmíru, naší sluneční soustavě, hvězdnému nebi a taktéž pozorováním meteorických rojů i v době prázdnin. Pozorování rojů se provádělo v noci za školou, místní název Humna, kde jsme ve spacácích leželi na loubě a pozorovali oblohu, každý jinou sekci. V rukou jsme každý měli zvonkové tlačítko napojené vodičem na centrální kufr (opravdu kufr) s indikačními světýlky a každý, kdo spatřil meteor, tak zmáčkl tlačítko, nahlásil co viděl, jaký směr letu, barvu, a velikost měl ukaz na nebi. Vše se zaznamenávalo písemně Jiřím Konečným a taktéž na fotografickou desku fotoaparátu na stativu s objektivem namířeným do nebe.... K aktivitám patřily taktéž návštěvy hvězdáren v okolí, konkrétně v Lošově a v Nedvězí (ta již neexistuje, ale kupole by měla být snad na zahradě hospůdky V podlesí v Grygově). Největší akcí, která se s oddílem konala, byla pěší túra na hvězdárnu v Ondřejově, která se konala v prázdninovém čase v druhé polovině sedmdesátých let. Akci zajišťovalo vozidlo Škoda 1203, které poskytl tehdejší Prefa Grygov n. p. k přepravě bagáže a tábornických potřeb. K aktivitám pionýrského oddílu patřilo i kino, které se promítalo ve třídě grygovské školy. Promítačka v zatemnělé třídě cvrkala a my jsme měli oči dokořán, skoro jsme zapomněli mrkat... Pamatuji se na film Vzpomínky na budoucnost, natočený na motivy knihy Ericha von Dänikena. Toto dílo bylo v tu dobu, jak se říkalo, „na indexu“, to znamená, že knihu i film nebylo možno veřejně uvádět a promítat. Činností oddílu jsme byli, jako kluci, nadšeni. Oddíl zanikl na počátku osmdesátých let tím, že se vedoucí, pan Jiří Konečný, z rodinných důvodů z Grygova odstěhoval a nebylo za něj náhrady.

Činnost, která spojovala docházku do základní školy s mimoškolními aktivitami, byl sběr léčivých bylin. V sedmdesátých letech to byla povinnost každého žáka. Sbíral se podběl, květ černého bezu, lipový květ, březový list, jitrocel, hluchavka, divizna, přeslička a jiné. Vše bylo evidováno pedagogickým sborem. Byl stanoven minimální množství těchto bylin, které se dodávaly do

ské školy římskokatolický kněz Leopold Chvostek z farnosti ve Velkém Týnci. Byl to obtloustlý starší pán v černé sutaně a jezdil černým Fiatem 500. Stalo se jednou, že jsme v zimě mistrovsky vyrobili ledovou klouzačku od školy, směrem do ulice dnešního 8. května a přijíždějící „Fiat 500“ pana Chvostka, se nádherně v lehkém smyku sklouzl dolů po silnici (dodnes je tam svah). Samozřejmě bez dopravní nehody. Opět tvrdím nebyli jsme svatoušci... Leopold Chvostek přednášel statě z Bible, Starý i Nový zákon. Působil na mě jako bručoun. Vtloukal nám do hlavy Desatero...



Kostel ve Velkém Týnci, Sv. přijímání, nejpravděpodobněji rok 1972, děti z Grygova, Velkého Týnce, a okolních vsí, v pozadí kněz, farář Leopold Chvostek. Poznáte se někteří?

se za nimi táhly rýhy v bahenním povrchu dna. Taktéž o pijavice lékařské zde nebyla nouze. Rybí svět v Močidle tvořili převážně líni, kapři, karasi, taky hrouzci. Těchto ryb bylo ale velmi málo, prozrazovaly se občasným šplouchnutím na hladině. Na povrchu vodní hladiny se shromažďoval „žabinec“ – správně tedy - okřehek menší (Lemna minor). Tvořil husté zelené koberce, které se větrem pohybovaly po hladině jako ostrovy. Místní lidé žabinec z hladiny sbírali síty, jako součást krmení své drůbeže. V jednom z koutů Močidla, dnes v blízkosti požární studny, rostl rákos a z něj vyčuhovaly doutníky orobince. Pod hladinou se občas zablýsklo stříbrné zrcátko. Byly to hořavky (hořavka hořká, *Rhodeus amarus*), malé 3 – 5 cm dlouhé rybky. Říká se, že jejich přítomnost je znakem čisté vody. Jejich výskyt ale úzce souvisí s přítomností škeble rybniční (Anodonta cygnea), která, jak již bylo uvedeno, se v bahnitěm dně Močidla hojně vyskytovala. Samičkám hořavek v období tření vyrůstalo u řitní ploutve kladélko, kterým vnášely své jikry do škeblí, kde se z nich vyvinul plůdek. Hořavky se bez škeblí rozmnožovat nemohou a proto v období, kdy bylo započato zavážení Močidla, okolo roku 1973, se kvalita vody katastrofálně zhoršila a to mělo za následek vyhynutí škeblí, hořavek a všeho živočišstva v Močidle... zbyla jen louže mrtvé, černé vody, místy s pěnou na hladině... Jako děti, a to nám bylo kolo šesti až sedmi roků, kdy to byl kouzelný přírodní kout, jsme si chodili k Močidlu hrát, házet kameny do vody, pátrat po tajemstvích břehů, zkoumat přítok vody, stavět hrátky z bláta a pouštět na vodu lodky z všelijakého materiálu, doplněné naší dětskou fantazií. Když byla klidná hladina, pokrytá stínem dominantních smutečních vrb, tak byl místy vidět i živý podvodní svět. Voda byla čistá. Celé to působilo jako krásná přírodní souhra života nad hladinou, na hladině samotné, i pod ní. Občas jsme se vraceli domů s mokřými ponožkami a botami plnými blá-

ta, někdy s žabincem za ušima a ve vlasech. Nějaká normalizace v Československu nám byla fuk, jinak to bylo u našich rodičů... Jedinéčností fauny a flóry v Močidle a v jeho blízkém okolí, jsem si uvědomil až později, když jsem se v mládí začal zabývat vodním světem a pochopil jeho zákonitosti.

K letním aktivitám mé generace v sedmdesátých letech lákaly grygovské vápencové lomy ať Hrůzovy, Cikánské zmoly, nebo nejmladší z nich, do kterých se dalo vejít ze silnice od Prefy nebo od Horek. V těchto lomech, zvláště pak v posledním z nich, kde byla ukončena těžba asi v roce 1970, se nacházelo pohřebiště těžební techniky ve formě výklopných kovových vozíků úzkokolejné trati a jiných součástí. Na těch vozících nebo jejich podvozcích se dalo jezdit po úzkokolejce z lomu, okolo Hájků až na Horka, do blízkosti domu č. p. 96. To byla naše grygovská pacifická dráha. Vozíky jsme roztlačeli ručně a brzdili podpatkem o nákrůžek kola. Boty dostávaly zabrat, je s podivem, že se nikomu z nás nic nestalo. V lomech a jejich okolí jsme měli několik oblíbených ohnišť u kterých jsme sedávali, spřádali plány, hráli na četníky a na zloděje, schovávanou, na indiány... Taktéž nemohu zapomenout na období, kdy nám lomy sloužily jako zkušebna podomácku vyrobených třaskavin, které jsme vytvářeli s pomocí volně dostupných ingrediencí. Ty se daly pořídit levně v prodejních barev, laků a v drogeriích. Zábavná pyrotechnika se tehdy nedala volně koupit, tak jsme si dýmovnice, petardy, rachejtla a bouchací kuličky vyráběli sami, podomácku, na koleně. Dnes si uvědomuji, jak to bylo nebezpečné. Výrobní postupy a materiál uvádět nebudu, některé složky jsou ještě dnes volně k sehnání. Uvědomuji si, že tato naše činnost mohla být v té době označována jako trestná. Vše je v současnosti samozřejmě již promlčeno.

V létě, zvláště o prázdninách, jsme jezdili k vodě na krčmaňskou a majetínskou pís-

kovnu. Krčmaňská byla bahnitější s poloostrovem na kterém rostla stará silná osika. Na jejích mohutných větvích jsme měli uvázané lano na druhém konci brdečko, a houpačka se skokem do vody byla na světě. Vodní války vedené při koupání, jejichž municí bylo bahno smíchané s vodní trávou ze dna pískovny, byly taktéž na pořádku dne. Majetínská pískovna byla mladší s průzračnou vodou a s písčitou dunou, která rozdělovala původně pískovnu na dvě jezera. Voda byla čistá bez vodních trav, břehy písčité, úplný jadrán u Grygova, kam se dalo dojet na kole. Na břehu, na souši, se ještě několik let nacházel plovoucí bagr, jehož pláty kovových pontonů byly jako udělané ke slunění. Krčmaňská pískovna je dnes těžbou štěrkopísku několikrát rozšířena. Majetínská pískovna byla postupem času z velké části zavezena, oproti sedmdesátým létům je již k nepoznání.

K zimním radovánkám patřilo sáňkování a lyžování ze svahu nad vápenkou na Horkách, kterému jsme říkali „Lavor“. Měli jsme tam i malý „skokánek“, který nejednou poznamenal sánky prasknutím nebo naše pozadí modřinami. K rizikovému sportu patřilo sjíždění „houpaček“ v Hájků, kde se jezdilo od zanedbaného kulturního objektu s terasou a malým amfiteátr, nynějšího obytného domu č.p. 382, až na rozcestí u „zmrzliny“, nyní ulice V Podlesí č.p. 306. Název „houpačky“ proto, že při jízdě na saních ze svahu se v cestě nacházely terénní vlny, současně se trať mírně stáčela, a byl to lesní úsek se vzrostlými smrky a borovicemi. Děsně to houpačo nahoru, dolů, vlevo i vpravo. Pro nás kluky to byl, jak se dnes říká, adrenalinový sport. O boule nebyla nouze. Stopy po Lavoru a Houpačkách jsou na svém místě doposud, jsou jen zarostlejší náletovými dřevinami. Bruslení se provozovalo za příznivých podmínek v Grygově na nynější Sokolské zahradě, kde bylo kluziště i s mantinely. Dobrovolní hasiči prováděli nástrik ledu. Taktéž jsme choďovali bruslit na zamrzlou krčmaňskou a majetínskou pískovnu, kde byl ale problém s dírami v ledu, které vytvořili rybáři k ochraně ryb před udušením.

Závěrem, ke zhodnocení našeho dětství, které probíhalo převážně v období silné normalizace, bych uvedl, že jsme si tuto smutnou éru neuvědomovali. Naše generace žila skromněji, doma jsme měli každý spoustu povinností při pomoci rodičům, ale přes to všechno jsme se uměli ve volném čase zabavit vymýšlením a realizací aktivit, někdy i ne příliš bezpečných. Normalizaci, zvláště její počátek a dopady, počítávali spíše naši rodiče a jejich generace, nežli my - tehdy děti.

Petr Bundil



Trocha nostalgie, slza v koutku oka... fotografie ZŠ Grygov, 1. třída, ročník 1970 – 1971, interiér třídy staré budovy školy, vlevo vpředu Vladimír Lepařík, již není mezi námi, vpravo vpředu Petr Simončík, taktéž již není mezi námi, hasič tělem i duší, grygovský patriot, vpravo vzadu Libor Šamu, nyní bez domova někde v Olomouci, vlevo vzadu ten, který dělá, že tam není...

Ještě dovětek a důležitá prosba. Má-li někdo z čtenářů, obyvatel Grygova, doma k dispozici jakékoliv materiály dokumentující události minulého století, i tohoto tisíciletí(!), fotografie, dokumenty, související s děním, výstavbou a veřejným prostorem života v Grygově, nebo události v obcích v jeho blízkém okolí, podejte mi, prosím, zprávu na e-mail: Bundilpetr@seznam.cz. Nebo osobně. Jevilo by se jako velmi plodné propojit tyto historické materiály s událostmi zaznamenanými případně v kronice. Poté je jako celek spojit, historicky podložit a publikovat. Informace takto získané a spojením různých pramenů vzniklé, by určitě potěšily starousedlíky i občany, kteří se do naší krásné obce nově přistěhovali. Předem díky moc.

ZE ŽIVOTA GRYGOVSKÝCH HASIČŮ

Sbor dobrovolných hasičů působí v Grygově již 123 let. V několika větách a fotografiích vám chci přiblížit okamžiky ze života grygovských hasičů za poslední období.

Konec roku nám připravil smutnou událost. Přesně v 11:15 hodin na Štědrý den byl operačním střediskem HZS Olomouckého kraje vyhlášen poplach se stručným hlášením „usmrčená osoba na kolejích“ s udanou lokací v Království u Krále dubu. Naši hasiči ve spolupráci profesionálními hasiči z Olomouce dotyčnou osobu našli, místo zajistili a předali Policii České republiky. Škoda zmařeného života.

Další události již byly méně dramatické. V lednu jsme provedli jedno čištění studny a 27. 1. 2023 naši hasiči v Olomouci na základně HZS Olomouckého kraje na Schweitzerově ulici procvičili záchranu a vyproštění osob z havarovaného automobilu.

Koncem ledna proběhla výroční valná hromada našeho sboru. Bylo nutné zhodnotit uplynulý rok 2022 a naplánovat si činnost na letošní rok. Revizní komise také prověřila naši pokladnu se zjištěním „bez závad“.

První únorový víkend jsme pak konečně po třech letech mohli uspořádat tradiční hasičský ples. Letos poprvé jsme hostům nabídli i míchané nápoje. Celkem náš ples navštívilo 160 hostů, kteří, troufám si tvrdit, se dobře bavili. Tomu odpovídá i ukončení akce ve 4:00 hodin. Veškerý výdělek bude využit na naši činnost a hlavně pak jako investice do našeho oddílu mladých hasičů. Mládež je naše budoucnost. Pro nás to není pouze fráze, ale existenční nutnost.

V únoru bylo obcí Grygov pořízeno prkno AGAMA pro záchranu osob z vody a ledu. A jelikož nám počasí přálo, tak ho naši hasiči na zamrzlé pískovně hned vyzkoušeli a procvičili se v této nelehké disciplíně. Z foto-



grafií můžete vidět jací jsou grygovští hasiči otužilci.

SDH Grygov je začleněn v rámci většího územního působení do okrsku Království. Okres Království se v současnosti skládá z 11 sborů dobrovolných hasičů, které působí v rámci 8 obecních úřadů obcí mikroregionu Království. Celkový počet obyvatel těchto osmi obcí je podle dostupných zdrojů v 11.232 a celková výměra katastrů obcí činí 9.761 hektarů. V polovině února proběhla v Drahlově výroční valná hromada okrsku Království. V loňském roce proběhly dvě společné akce. Sešli jsme se 7. května 2022 v Kozušanech na soutěži v disciplínách štafeta 4x100m a požární útok. V kategorii žen vyhrál SDH Nenakonice, v kategorii mužů vyhrál SDH Kozušany-Tážaly. Avšak výsledky nejsou důležité, důležité je, že celý den panovala přátelská atmosféra a myslím si, že první společná okrsková soutěž se povedla a všem zúčast-

něným se líbila. Druhou společnou akcí všech sborů bylo podzimní taktické cvičení, které proběhlo také v Kozušanech-Tážalech. Tématem taktického cvičení bylo vyhledávání osob v terénu.

Prvním „ostrým“ výjezdem v letošním roce byl požár hnojiště za minigolfem. Co k tomu dodat. Ve spolupráci s hasiči z Kozušan-Tážal a profesionály z Olomouce byl požár úspěšně zdlán.

V odborné přípravě se v průběhu roku nesmí polevit. Proto v první polovině března byli naši dva členové Adam Dvorský a David Zdráhal na školení velitelů. A současně naši hasiči prošli v rámci roční povinné 40-ti hodinové odborné přípravy prvním cyklem školení.

*Jiří Aust,
starosta SDH Grygov*



Sportovní činnost SDH Grygov

Vážení spoluobčané, dovolte mi Vás seznámit se sportovní činností našeho spolku hasičů v Grygově. V roce 2022 jsme se konečně mohli plně věnovat tréninkové a sportovní činnosti po covidové pauze.



Naši mladí hasiči čítají celkově 31 členů do 18 let věku (ke konci roku 2022). Scházíme se celoročně, vždy jednou týdně. Přes zimní období navštěvujeme sokolovnu, kde trénujeme fyzickou kondici, vytrvalost a také zde má naše mládež možnost hrát různé hry. V Letních měsících se tréninky přesouvají vedle hasičské zbrojnice, kde trénujeme zapojování hadic, práci s nejrůznějším vybavením a také požární útok. Pokud se děti nevěnují požárnímu útoku, jsou vedeni dalšími vedoucími k hraní her, trénování motoriky a manuálnímu rozvoji. V disciplíně požárního útoku se zapojujeme do pohárových soutěží a Ligy mladých hasičů okresu Olomouc. V soutěžích jsme měli v loňském roce možnost zapojit pouze jedno mladší družstvo (do 11 let). Na celkovém umístění ligy jsme obsadili 13. místo z 22 účastníků se sborů. Ke konci sezóny jsme uspořádali tradiční tréninkový víkend na Ústřední ha-



sičské škole v Jánských Koupelích. V tomto čase trénujeme a připravujeme naši mládež na Branný závod požárnícké všestrannosti. Učí se nejrůznějším dovednostem, jako je uzlování, topografie, hasební látky, první pomoc a střelbu ze vzduchovky. Během roku jsme se také účastnili dalších akcí. První akcí bylo „Přespání na Hasičce“, kde jsme opět hráli hry, sledovali pohádku a účastnili se stezky odvahy. Dále jsme byli také na vycházkách do přírody, lesa Hájků a prohlédnout si kvetoucí koniklecce u Strejčkova lo-

mu. Vždy se zastavíme u ohniště opět několik špekáčků.

Na začátku tohoto roku jsme se zapojili do výtvarné soutěže Požární ochrana očima dětem, kde jsme naše nejlepší výtvary odeslali na okresní kolo v Olomouci. Také jsme s dětmi navštívili zábavní centrum Krokodýlek v Olomouci, což si naši nejmenší a také vedoucí náležitě užili. V tomto roce nás opět čeká nabitá sezóna plná tréninků, závodů, her a různých akcí.

Dále bych chtěl stručně zmínit i činnost našich dospělých sportovních družstev mužů a žen. Můžete si povšimnout, že naše tréninky probíhají ve velkém parku kvůli nutnosti delší sportovní dráhy. Celoročně se scházíme, trénujeme dovednosti a v letních měsících jezdíme na soutěže po celém okrese, i mimo něj. Celkově jsme v roce 2022 navštívili 18 závodů, včetně Olomoucké noční ligy. V druhé polovině roku jsme nechali přestavět naše sportovní čerpadlo v celkové částce 118.000,- Kč. Tímto chceme poděkovat našim sponzorům Obci Grygov, Mycímu centru Vytásek, Přefě Grygov a Nadaci Agrofert. Díky tomu jsme se posunuli v technice dopředu a jsme schopni konkurovat ostatním sborům. V letošním roce se plánujeme zapojit do sportovní činnosti ve větší míře.

Adam Dvorský



MYSLIVCI A PRÁCE S MLÁDEŽÍ

V Honebním společenstvu Grygov – Nový Dvůr a zdejší Myslivecké spolkou vykonává mysliveckou činnost 21 myslivců ve věku 18 – 84 let. Obecně je v rámci myslivecké populace Česka známo, že její věkový průměr je vysoký a příliv mladé generace a zájem mladých lidí o myslivost a přírodu v dnešní přetechtizené, komerční, úspěchané a digitalizované době je velmi malý. Právě tato skutečnost byla jedním z důvodů, proč jsme se myslivci rozhodli rozšířit práci s mládeží, přesněji řečeno práci s dětmi.

Tradičně každý rok na závěr školního roku pořádáme „Den myslivosti“ pro děti Základní školy Grygov v rámci „Měsíce myslivosti“, který připadá právě na červen. Kromě povídání o přírodě, zvířetích, ukázkách různých trofejí, mysliveckých a kynologických pomůcek, je na programu samozřejmě i mezi dětmi velmi oblíbená střelba ze vzduchovky. Na podzim roku 2020 jsme po dohodě s představiteli Základní a mateřské školy Grygov otevřeli první ročník Kroužku mladých myslivců a přátel přírody, který stále pokračuje a v letošním školním roce probíhá tedy již třetí ročník. Účast dětí v kroužku je zdarma, vedeme jej tedy bez nároku na finanční odměnu a v rámci svého volného času. Škola nám vyšla vstříc a umožnila konání kroužku v areálu školy a v zimních dnech, kdy je venku brzy tma a ve dnech, kdy počasí nepřeje aktivitám venku, přímo v učebně nebo školní tělocvičně.



Kroužek se koná jednou za 14 dní ve středu ve tři hodiny odpoledne. To už jsou děti po celém dni ve škole a v družině unavené, a je pro nás výzvou zaujmout děti natolik, aby zapoměly na únavu a s chutí se věnovaly připravenému programu.

Hned první rok nám fungování kroužku zkomplikovala pandemie Covid-19 a související protiepidemiologická opatření. Byla omezena nejen výuka ve školách, kulturní akce apod., ale také volnočasové aktivity s účastí více osob. My jsme se ovšem nevzdali! Snažili jsme se s dětmi prostřednictvím jejich rodičů udržet kontakt alespoň virtuálně. Pravidelně jsme dětem zasílali e-mailem různé informace, kvízy, obrázky i videa a zajímavosti s mysliveckou a přírodní tematikou. Pro poslední měsíc kalendářního roku, prosinec, jsme dokonce vytvořili elektronický adventní kalendář. Každý den děti mohly odhalit okénko s novou informací, videem, pohádkou či hádankou s mysliveckou tematikou. Jakmile skončila přísná opatření, vrátilo se vše do normálních kolejí.

V rámci kroužku chodíme s dětmi na vycházky, učíme děti pečovat o zvěř tím, že nám pomáhají starat se v zimních měsících o vybrané krmné zařízení a doplňovat vhodné krmivo pro zvěř i zpěvné ptactvo. Učíme děti pozorovat zvířata a zvěř, někdy vlastníma očima, někdy je vyzbrojíme daleko-

hledy, učíme je všimnout si drobností a nenápadných znaků pobytu zvířat a zvěře na poli i v lese a rozeznávat jejich stopy. Děti mají možnost si zblízka prohlédnout bažanty, preparáty zvěře i trofeje, dozvědět se něco o myslivecké mluvě a tradicích, což jsou jedny z důvodů, proč je česká myslivost zapísána na seznam nehmotného kulturního dědictví České republiky. Aby měly děti možnost přírodu a vše v ní co nejvíce poznat, aby si mohly hodně věcí takzvaně „osahat“, připravujeme i jinou než běžnou trofejovou zvěř a snažíme se získávat různé biologické materiály zvěře i zvířat. Že nevíte, jaký je rozdíl mezi zvířetem a zvěří? Pošlete vaše děti do kroužku a ony vám to vysvětlí.

Za zmínku stojí vycházka do lokality nedaleko Grygova, kde žijí bobří. Děti si prohlédly, co bobří svými zuby dokážou a dozvěděly se spoustu zajímavých informací o tomto chráněném živočichovi. O tom, jak se žije, jak si tvoří zásoby, co potřebuje ke svému životu i o jeho významu pro přírodu, jak v pozitivním, tak v negativním smyslu. Zajímavá byla rovněž vycházka za chráněnou škeblí rybníční. Mezi pěkná setkání patří také setkání se sokolníkem, kdy mají děti možnost přihlížet výcviku loveckého sokola, zblízka si prohlédnout tohoto krásného a ušlechtilého dravce, jeho neobvyklou „čepičku“, podívat se jakým způsobem se odměňuje za dobře vykonanou práci a dozvědět se spoustu dalších zajímavých informací. Na závěrečné setkání před prázdninami dětem připravujeme kvízovou stezku, nahoře na kopci nad Grygovem posedíme u ohýnku a opečeme špekáčky.

Počet dětí v kroužku je v jednotlivých ročnících poměrně vyrovnaný a pohybuje v rozmezí 13-14 dětí. Máme radost, že 5 dětí náš kroužek navštěvuje již třetím rokem. V roce 2023 jsme kroužek zaregistrovali u Českomoravské myslivecké jednoty (ČMMJ). V rámci této registrace jsou děti při činnostech v kroužku zdarma úrazově pojištěny. Navíc ČMMJ poskytuje některé výukové materiály. Další velkou podporou, co se podkladů pro práci s dětmi týká, je časopis Myslivost. Pod jeho záštitou děti

plní bronzový odznak Malého adepta myslivosti. Vytrvalé děti čeká v dalších letech plnění odznaku stříbrného a zlatého. Zájem dětí a pravidelná účast nás také vedla k tomu, že jsme společně s dětmi zvolili název kroužku. Inspirováni úspěšnou návštěvou bobří lokality jsme kroužek pojmenovali Bobříci z Grygova a dokonce ztvárnili jednoduché logo kroužku.



Naším cílem je přivést děti blíže k přírodě, osvětlit jim přírodní zákonitosti rostlinné a živočišné říše, uvést je do myslivecké problematiky, naučit je přírodu udržovat, chránit a pomáhat jí, protože zdravý rozum a ohleduplnost se ve vztahu k přírodě bohužel vytrácí, dalo by se říci, že přechází až v bezohlednost a krátkozrakost.

Nejenom formou vzdělávacích a hravých aktivit se snažíme děti vést k zájmu o přírodu. Ve spolupráci se základní školou a za podpory obce organizujeme letos již čtvrtý ročník akce „Uklidíme Grygov“. Do akce se zapojují děti ze všech tříd základní školy a v loňském roce také veřejnost. Vždy nás překvapí množství odpadu, které nasbíráme jen v katastru obce. V letošním roce je úklid plánován na sobotu 1. dubna. Těšíme se, že se opět zapojí i grygovští spoluobčané, kterým není lhostejný nepořádek v přírodě. Závěrem nám, myslivcům, dovolu,te, abychom vám popřáli mnoho krásných chvil v těch příjemnějších přírodních koutech okolí naší obce.

Hana a Pavel Špásovi,
myslivci z Grygova



GRYGOVŠTÍ PODNIKATELÉ A FIRMY

Připravili jsme do Grygovských novin novou rubriku. Rádi bychom vás seznámili s lidmi, kteří něco dokázali, které možná znáte, možná jsou vašimi sousedy, ale třeba nevíte, co dělají. Jako první se představuje paní Petra Suchá z Podlesí.

Mgr. Petra Suchá - Sady Grygov

Jsmo rodinná firma, která již v sedmé generaci hospodaří na zemědělské půdě v obci Grygov v blízkosti lesa Království. V současné době se zaměřujeme především na pěstování ovoce. Naší snahou je preferovat kvalitu pěstovaného ovoce nad jeho kvantitou. Z tohoto důvodu volíme k pěstování především rezistentní odrůdy českých jablek – Rubinoly, Topazy, Rozely či Rubelity. Při pěstování ovoce dbáme na co nejšetrnější postupy vůči životnímu prostředí, a tak je naše ovoce dlouholetým držitelem ochranné známky SISPO, která je vyhrazena pro nejvyšší kvalitu ovoce českých sadů. Kromě

jablek pěstujeme v menší míře i broskve či meruňky.

Razíme zásadu, že dobré ovoce je takové,



kteří dozrálo na slunci a nikoliv ve skladu. Vyřazené jablko se snažíme dostat nejkratší cestou přímo k zákazníkovi, a proto si lze veškerý sortiment našeho ovoce zakoupit v podzimních měsících přímo u nás v sadu. Kromě přímého prodeje zákazníkům dodáváme ovoce i do škol, kdy mezi naše dlouholeté odběratele patří například ZŠ Milady Petřkové ve Velkém Týnci. Naš sortiment se snažíme neustále rozšiřovat, a tak si v minulém roce u zákazníků získal velkou oblibu například pasterizovaný 100% mošt vylišaný z našich jablek.

Další informace či novinky z našich sadů najdete na Facebooku či Instagramu pod #sadygrygov.



JARNÍ AKCE V GRYGOVĚ

Neděle 30. dubna
MÁJOVÁ NOC
v sokolské zahradě



Pondělí 1. května
KRÁLOVSTVÍM NA KOLE



Sobota 13. května
HODOVÁ HASIČSKÁ DISKOTÉKA
v sokolské zahradě

Sobota 3. června
KÁCENÍ MÁJE
v sokolské zahradě



MAS
Hanácké Království

Sdílený sociální pracovník na území MAS Hanácké Království

V lednu letošního roku byl na území MAS Hanácké Království zahájen projekt „Podpora sociální práce a posilování rodinných vazeb – MAS“, který je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost plus a státního rozpočtu ČR. Jednou z aktivit celého projektu je sdílený sociální pracovník, který působí na celém území MAS Hanácké Království.

Cílem této aktivity je fungující sociální práce na venkově a občané, kteří vědí, že se mají na koho obrátit a že na jejich území je fungující základní sociální poradenství poskytované sociálním pracovníkem. Občané mají teď k dispozici někoho, kdo jim pomůže v okamžiku, kdy se nacházejí nebo náhle ocitnou v nepříznivé životní situaci. Sociální pracovník pracuje se všemi klienty zcela zdarma, individuálně a dodržuje mlčenlivost.

Pro spoustu z nás je těžké říct si o pomoc nebo máme pocit, že si nemáme říct komu. V tíživé sociální situaci se může ocitnout kdokoli a kdykoli. Je dobré vědět, že je tu někdo, kdo nám může pomoci, neodsoudí nás a neotočí se k nám zády. Se sdíleným sociálním pracovníkem se můžete setkat v kanceláři sociálního pracovníka nebo se domluvit na návštěvě ve vašem přirozeném prostředí či místě, kde se cítíte bezpečně. Sociální pracovník je tu jako poradce v sociální oblasti, v bytové politice, pomáhá při zprostředkování kontaktů s dalšími zdroji pomoci (sociální služby, odborníci), při navázání spolupráce s dalšími institucemi (OSSZ, ÚP), funguje jako podpora klienta při hospodaření s financemi a pomůže v případě ohrožení dluhy či exekucí.

Sociální pracovník pracuje a pomáhá v terénu na celém území MAS Hanácké Království a je vhodné domluvit si s ním osobní návštěvu telefonicky, případně emailem.

**V současné době čelíme všichni řadě obtížných situací
a není se čemu divit. Nebojte se, nejste v tom sami.**

Co nabízíme:

- pomoc sociálního pracovníka při řešení obtížné životní situace krok za krokem
- poradenství v různých oblastech – osamění, zdravotní problémy, bydlení, zaměstnání, sociální dávky, dluhové poradenství, domácí násilí a mnohé další
- pomoc s vyplňováním formulářů,
- navázání kontaktu s dalšími odborníky, kteří mohou pomoci.

Sdílený sociální pracovník přijede k vám domů nebo můžete dorazit za ním po předchozí telefonické domluvě. Sociální pracovník bude k dispozici v některých obcích v konkrétní dny a hodiny.

Kontakt na sociálního pracovníka

Tereza Říhová, DiS.

Tel: 776 878 685

Email: rihova@hanacke-kralovstvi.cz



Financováno
Evropskou unií

Operační program Zaměstnanost plus

ODPADOVÉ OKÉNKO

Ve zbrusu nové rubrice dnes přinášíme pár informací o recyklaci elektrozařízení, třídění jedlých olejů, aktuální provozní době sběrového dvora i nových odpadkových koších.

RECYKLACE ELEKTROSPOTŘEBIČŮ



Bez elektrospotřebičů si už v dnešní době dokážeme život jen těžko představit. Využíváme je denně, ať už v práci, domácnosti či pro zábavu. To vše s sebou přináší i závažný problém: co s nimi, když doslouží?

Proč je důležité třídit staré elektrozařízení?

Pokud se elektrozařízení, obsahující zdraví škodlivé materiály, vyhodí spolu s běžným komunálním odpadem do kontejneru, s největší pravděpodobností nedojde k jeho recyklaci, ale skončí na řízené skládce, která však problém neřeší, protože odpadní materiál se v ní pouze hromadí.

Ještě horší dopad na přírodu mají tzv. černé skládky. Kromě toho, že hyzdí široké okolí svým vzhledem a zápachem, jejich obsah v mnoha případech vyvolá menší ekologickou katastrofu. Navíc, pokud odložíme elektrozařízení mimo místo k tomu určené, tedy sběrný dvůr nebo místo zpětného odběru elektrozařízení, hrozí nám podle zákona o odpadech pokuta až do výše 20.000 Kč.

Recyklace a její výhody

Jednoznačně nejvýhodnějším zpracováním elektroodpadů je jejich recyklace. Opětným využíváním materiálů se šetří přírodní zdroje a současně omezuje zatěžování prostředí škodlivinami. Recyklace umožňuje snížení nákladů při výrobě nových výrobků a snížení ekologické zátěže prostředí. Sebraný elektroodpad je odvezen k recyklaci. Značná část elektroodpadu se vrací zpět do oběhu, třeba i v jiné formě. Opětovné využití materiálů se pohybuje od 50 do 80 %.

Jak recyklovat?

- Najdete si adresu a provozní dobu nejbližšího sběrného místa.
- Použitá elektrozařízení zanesete nebo zavazete na sběrné místo. Zde vám obsluha určí, kam můžete zařízení bezplatně odložit. Aby elektrozařízení mohla být recyklována, musí se odevzdávat v nedemontovaném stavu.

V Grygově můžeme vysloužilé elektrospotřebiče odevzdávat na sběrovém dvoře nebo do červeného kovového kontejneru na stanovišti tříděných odpadů za obecním úřadem u bývalé školní kuchyně.

SBĚROVÝ DVŮR GRYGOV

V areálu čistírny odpadních vod nám slouží více než 20 let sběrový dvůr. Občané Grygo-

va zde mohou v provozních hodinách odložit odpad ze svých domácností. Jedná se o odpad velkoobjemový (například nábytek, koberce apod.), nebezpečný odpad (barvy, chemikálie apod.), pneumatiky, kovy, elektrozařízení, bojler. Píšeme „ze svých domácností“, protože sběrový dvůr je určen pro zmíněné odpady z domácností grygovských občanů, kteří mají v Grygově trvalé bydliště a platí zde místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství. Náš sběrový dvůr není určen pro odkládání odpadů z jiných obcí, protože náklady na likvidaci cizích odpadů by logicky zvyšovaly náklady na obecní systém odpadového hospodářství, a to by se projevilo v nutném zvýšení poplatku, což nechceme. Provozní doba sběrového dvora byla rozšířena o sobotu dopoledne, tím jsme vyšli vstříc i lidem velmi zaměstnaným během pracovního týdne. A tím mohly být zrušeny jarní a podzimní sběrové soboty, odpad zde můžete odkládat v průběhu celého roku.

Provozní doba sběrového dvora

středa 8:00 - 12:00 a 13:00 - 15:00
sobota 8:00 - 10:00

Pozn.: ve svátky zavřeno

Tel. číslo na sběrový dvůr:
721 811 606

SBĚR JEDLÝCH OLEJŮ

V Grygově je možné třídit a odevzdávat jedlé tuky a oleje. Olej v uzavřených plastových nádobách (např. PET lahve) můžete vložit kulatým vhozovým otvorem do plastových popelnic v černé barvě s oranžovým víkem a popisem JEDLÉ OLEJE. Ty jsou zatím umístěny na těchto stanovištích sběru tříděného odpadu: u křižovatky ulic K Nádraží a U Parku, za obecním úřadem u bývalé školní kuchyně a na sběrovém dvoře. Občané, platící letos poplatek za odpady osobně na obecním úřadě, obdrželi zdarma plastovou nálevku vhodnou pro nalévání olejů do PET lahví. V případě zájmu si samozřejmě nálevku mohou vyzvednout i ostatní.

GRYGOV

+420 585 393 262
podatelna@grygov.cz

SBĚR POUŽITÝCH JEDLÝCH TUKŮ A OLEJŮ

Od 1.1.2020 je povinnost třídění upotřebených jedlých tuků a olejů! Obec zřídila v rámci podpory separace sběrná místa se speciálními kontejnery.

Občané do těchto nádob (kontejnerů) vkládají olej v plastových uzavřených nádobách (PET lahve atd...).
K plnění PET lahví použijte přiloženou nálevku.

1. Nálevku nasadíte na PET láhev a slijte vychladlý olej.

2. Uzavřenou láhev vyhodíte do určeného kontejneru na oleje.

ELKOPLAST

+420 575 571 000
www.elkoplast.cz

NOVÉ KOŠE NA ODPADY

Obec v prostoru Za Humny a Na kopci vyměnila staré koše za nové. Plastové a dřevěné byly vyměněny za betonové, a to z důvodu vandalizmu a zničení košů původních. Teď už snad bude snadnější hodit odpadky přímo do nových košů a neodhazovat je po příkopech. Děkujeme.

-mn- a -tk-



GRYGOV

+420 585 393 262
podatelna@grygov.cz

Upotřebené jedlé tuky a oleje velmi často končí v kanalizacích a následně v čistírnách odpadních vod, kde způsobují rozsáhlé problémy.

Což razantně zvyšuje finanční náklady na údržbu a provoz. A to se může promítnout v cenách vodného a stočného.

Sesbírané tuky a oleje jsou kvalitní suroviny, které po zpracování můžou sloužit jako biopalivo, nebo můžou být využity v dalších odvětvích (chemický, gumárenský, dřevařský průmysl).

✓ oleje z páneví
✓ oleje z fritovacích hrnců
✓ jedlé tuky (máslo, sádlo, Hera ...)

✗ technické oleje (motorové, mazací)
✗ masážní a kosmetické oleje

OBECNÍ MAŠKARNÍ BÁL





DĚTSKÉ MAŠKARNÍ RADOVÁNKY

Po dvouleté koronavirové pauze se v sobotu 11. 3. 2023 konaly v místní sokolovně Dětské maškarní radovánky, které uspořádal Spolek rodičů a přátel školy při ZŠ A MŠ Grygov.

Organizátory potěšila hojná účast dospělých a hlavně dětí, které dorazily v mnohdy nápaditých maskách. Celé odpoledne naše nejmenší bavil šašek Viky, který je téměř nenechal vydechnout. Vedle toho mohly děti vyzkoušet i malování na obličej. Fotografie se svými rodiči, či kamarády si pak pořídily ve fotokoutku pana Jiřího Vysloužila.

Nabízené občerstvení, doufáme, uspokojilo jak malé, tak i velké. Případná výhra v tombole pak byla příjemnou tečkou celé akce.

Organizátoři radovánek děkují všem rodičům, přátelům i dětem, kteří se podíleli na jejich přípravě a průběhu. Na další akci, pořádanou SRPŠ se můžete těšit v sobotu 3. 6. 2023.

Za SRPŠ Andrea Thunová



PLESOVÁ SEZÓNA 2023



Myslivecký ples



Hasičský ples



Bar s míchanými nápoji na Hasičském plese

Šachy v Grygově na vzestupu!

Již pátým rokem se každý pátek od listopadu do dubna v grygovském Domě služeb konají šachové tréninky pro mládež. Tréninkový cyklus je tradičně ukončen turnajem Grygov Open Chess Championship s bohatým cenovým fondem. Letošní rok se jej zúčastnilo 12 nadějných šachistů ve věkovém rozmezí od šesti do sedmácti let. K vidění byly nelibé bitvy, dramatické koncovky a krásné matové kombinace. Vše vyvrcholilo v nervydrásajícím finále, v němž se utkal Vojta Himmler s Jakubem Dostálem. Po dvou partiích byl stav vyrovnaný a o všem musela rozhodnout závěrečná blisková partie. V ní se šance přelézaly ze strany na stranu a di-

váci byli u vytržení. Ve strhujícím závěru urval vítězství Kuba Dostál, když v poslední vteřině dokázal dát soupeři mat. V souboji o třetí místo zvítězil zkušený Marek Mutina, který porazil velkou naději grygovského šachu, teprve sedmiletého, Jakuba Rygola. Turnaj „útěchy“ opanoval Vilém Kolář, druhý skončil Melichar Gába a třetí místo vybojoval Martin Zelenka. Třešničkou na dortu byla závěrečná simultánka KM Jakuba Fuksíka proti sedmičce statečných. Kuba potvrdil své kvality a zvládl simultánku s noblesou bez ztráty kytičky.

Jako „šéftrenér“ nadějně grygovské šachové mládeže a ředitel turnaje bych chtěl všem poděkovat za účast, pravidelnou docházku na tréninky a za zlepšující se úroveň šachových dovedností. Doufám, že grygovským šachovým legendám, zakladatelům a patronům – panu Jaromíru Odstrčilovi a Jaroslavu Fuksíkovi, děláme tam nahoře radost.

V případě zájmu navštěvovat kroužek mě neváhejte kontaktovat na mail milanskula@seznam.cz. Šachu zdar!

Milan Skula



Přestupové okénko v týmu SK GRYGÓV



Vážení fanoušci kopané v Grygově, v zimní přestávce, kdy všechny kluby řeší posily pro jarní část, tak i náš klub se snažil doplnit hráče na jednotlivé posty. Výsledkem snažení bylo udržet tým pohromadě, zejména naše mladé hráče a získat 2 až 3 nové.

Tímto Vám představuji naše nové posily: Dominika Pazderu – návrat do SK z klubu Dub nad Moravou, Pavla Čecháka – přestup do SK z klubu TJ Sokol Blatec a Marka Dvořáka – přestup do SK z klubu FK Nemilany. V jarní části se těšíme na vaši podporu.

Miroslav Nevěřil



MALÁ KOPANÁ Kamerun je tu už 20 let!

Hráči malé kopané „Kamerun“ se v minulé sezóně umístili v klidném středu tabulky na 6. místě II. ligy.

V letošním roce bychom se chtěli porvat o postup do I. ligy.

Tímto srdečně zveme fanoušky, aby nás přišli podpořit na domácí zápasy, které se odehrají za sokolovnou v pátky od 19 hod. Pro fanoušky bude připraveno občerstvení v podobě čepovaného piva a cigárka z udírny.

Sportu zdar a fotbalu zvláště!

2. liga, skupina B

1. Hurikán VB	24	156:47	42
2. FC Hroší stavby	24	126:74	34
3. Sokol Dubany	24	140:109	32
4. SK Mrsklesy	24	119:91	30
5. Pivní balet 99	24	133:102	28
6. Kamerun	24	120:100	28
7. FC Alcatraz	24	106:105	25
8. FC Křídla	24	96:103	22
9. MODOS	24	83:127	18
10. Bílá puma	24	88:104	16
11. FK Krčmaň 97	24	69:119	15
12. NanoComplex	24	76:122	12
13. Roko Samotišky	24	63:172	4



Kolo	Datum	Den	Čas	Soupeři	Stadion
1.	07.04.2023	PÁ	10.45	Kamerun : Hroší Stavby	Grygov
2.	11.04.2023	ÚT	18.00	Second Wave : Kamerun	Slavonín
3.	21.04.2023	PÁ	19.00	Kamerun : Sportbar Sigma	Grygov
4.	27.04.2023	ČT	19.15	FC Křídla : Kamerun	Slavonín
5.	05.05.2023	PÁ	19.00	Kamerun : Modos	Grygov
6.	12.05.2023	PÁ	18.00	1. FC Pivní Balet : Kamerun	Věrovany
7.	19.05.2023	PÁ	19.00	Kamerun : SK Mrsklesy	Grygov
8.	26.05.2023	PÁ	19.00	Kamerun : Hajduk Olomouc	Grygov
9.	03.06.2023	SO	10.30	Lazce United : Kamerun	Černovír
10.	09.06.2023	PÁ	19.00	Kamerun : Meta Pohořany	Grygov
11.	15.06.2023	ČT	18.00	Sokol Dubany : Kamerun	Dubany

Přestupové okénko v týmu SK GRYGOV



Vážení fanoušci kopané v Grygově, v zimní přestávce, kdy všechny kluby řeší posily pro jarní část, tak i náš klub se snažil doplnit hráče na jednotlivé posty. Výsledkem snažení bylo udržet tým pohromadě, zejména naše mladé hráče a získat 2 až 3 nové. Tímto Vám představuji naše nové posily: Dominika Pazderu – návrat do SK z klubu Dub nad Moravou, Pavla Čecháka – přestup do SK z klubu TJ Sokol Blatec a Marka Dvořáka – přestup do SK z klubu FK Nemilany. V jarní části se těšíme na vaši podporu.

Miroslav Nevěřil



MALÁ KOPANÁ Kamerun je tu už 20 let!

Hráči malé kopané „Kamerun“ se v minulé sezóně umístili v klidném středu tabulky na 6. místě II. ligy. V letošním roce bychom se chtěli porvat o postup do I. ligy. Tímto srdečně zveme fanoušky, aby nás přišli podpořit na domácí zápasy, které se odehrávají za sokolovnou v pátky od 19 hod. Pro fanoušky bude připraveno občerstvení v podobě čepovaného piva a cigárka z udírny. Sportu zdar a fotbalu zvláště!



Kolo	Datum	Den	Čas	Soupeři	Stadion
1.	07.04.2023	PÁ	10.45	Kamerun : Hroší Stavby	Grygov
2.	11.04.2023	ÚT	18.00	Second Wave : Kamerun	Slavonín
3.	21.04.2023	PÁ	19.00	Kamerun : Sportbar Sigma	Grygov
4.	27.04.2023	ČT	19.15	FC Křídla : Kamerun	Slavonín
5.	05.05.2023	PÁ	19.00	Kamerun : Modos	Grygov
6.	12.05.2023	PÁ	18.00	1. FC Pivní Balet : Kamerun	Věrovany
7.	19.05.2023	PÁ	19.00	Kamerun : SK Mrsklesy	Grygov
8.	26.05.2023	PÁ	19.00	Kamerun : Hajduk Olomouc	Grygov
9.	03.06.2023	SO	10.30	Lazce United : Kamerun	Černovír
10.	09.06.2023	PÁ	19.00	Kamerun : Meta Pohořany	Grygov
11.	15.06.2023	ČT	18.00	Sokol Dubany : Kamerun	Dubany

STAVBA DÁLNICE D55 BRZY ZAČNE



Vážení spoluobčané, milí sousedé, letošní březnové počasí se sice chová nevyzpytatelně jako to aprílové, ale vypadá to, že alespoň na jednu věc se budeme moci spolehnout. Že konečně začne stavba dálnice D55. Více o stavbě se dočtete již na první stránce tohoto vydání. A najdete zde také pár fotek z kulturních akcí i něco z dění v místních spolcích. Novinky z knihovny i nové akce pro vás připravila naše nová knihovnice paní Petra Danihelová, kterou tímto vítám do její funkce. Zároveň chci moc poděkovat paní Jaroslavě Markové za tu spoustu let, kdy se o nás v knihovně starala ona. V obci působí i nový kronikář, pan Petr Bundil, jehož zájem o historii Grygova jsme si mohli v písemné formě vychutnat již v prosincových novinách v článku o „Hrůzovkách“. Tentokrát se rozepsal o historii téměř nedávné, věřím, že se na fotkách v článku mnozí poznají. A samozřejmě nechybí ani sportovní strana. Přeji Vám příjemné čtení.

Váš Tomáš Kubáček, starosta obce

V těchto dnech jsme mohli zaznamenat intenzivní stavební aktivitu v blízkosti „týnecké“ křižovatky. Byla provedena skryvka zeminy v místech stavby D55, části D5501 Olomouc – Kokory. Samotná stavba D5501 by měla začít koncem dubna 2023, uvedení dálnice do provozu se očekává v roce 2025. Pokud všechno dobře půjde. Nás v Grygově zajímá hlavně ta již zmíněná „týnecká“ křižovatka, kde bude přes dálnici vybudován nový most spojující Grygov s Velkým Týncem. Součástí mostu bude, po našich připomínkách, také chodník s cyklostezkou. Další informace o stavbě naleznete níže na této stránce. Necht se dálnice podaří!

-tk-



Olomouc-Kokory

Dálnice D55

STAV PŘÍPRAVY/REALIZACE

Vydané ÚR nabylo 23. 1. 2016 právní moci. Proběhlo zpracování podkladů pro zajištění stanovisek MŽP dle novely EIA. Bylo dokončeno zpracování HDM-4, které bylo 5. 2. 2015 schváleno CK MD. V 04/2016 byla dokončena aktualizace ZP, kterou CK MD schválila 3. 8. 2016. Poté byl dokončen podrobný geotechnický průzkum a DSP. V 02/2019 začaly výkupy pozemků. Celkem je nutné vypořádat 195 listů vlastnictví. K 03/2023 bylo vypořádáno 99%. Dokončuje se poslední vyvlastňovací řízení. Dne 30. 7. 2019 bylo MŽP vydáno rozhodnutí o prodloužení platného stanoviska EIA o pět let, tedy do 30. 7. 2024. Jsou uzavírány smlouvy na uložení věcných břemen a nájemní smlouvy. Dne 21. 9. 2020 byla podána žádost o vydání SP a 20. 10. 2020 zahájilo MD ČR stavební řízení na 35 hlavních stavebních objektů a 15. 1. 2021 vydalo MD stavební povolení. SP ale nemohlo nabýt právní moci, protože proti němu bylo podáno odvolání. Svým rozhodnutím z 12. 5. 2021 MD rozklad zamítlo, a tak SP nabylo právní moci. Poté ale proběhlo řízení o přezkoumání rozhodnutí, načež KS v Ostravě svým rozsudkem z 12/2021 rozhodnutí MD zrušil a vrátil věc k dalšímu řízení. Proti tomuto rozhodnutí byla podána kasační stížnost, které NSS 17. 10. 2022 vyhověl a vrátil věc KS v Ostravě k dalšímu řízení. KS ale svým rozhodnutím z 15. 12. 2022 žádost zemědělské společnosti zamítla, takže SP je pravomocné. Dne 17. 2. 2021 vydal KÚ OK stavební povolení na tři SO (zahrnuje např. i přeložku silnice I/55). Začátkem roku 2022 byla zahájena skryvka ornice a kácení stromů. V 04/2022 byla zahájena souěž na zpracování ZAV a v 07/2022 byl vybrán zpracovatel ZAV, který již probíhá. V 07/2022 bylo zahájeno výběrové řízení na zhotovitele stavby. Jako základní termín pro podání nabídek bylo stanoveno datum 21. 9. 2022. Nabídky bylo nakonec možné podávat do 16. 1. 2023. Podáno bylo 7 nabídek. Již byl vybrán zhotovitel a podepsána smlouva. Zahájení realizace stavby se uskuteční v 04/2023.



EIA	ZP	UR	SP	VŘ	ZS	UP
08/2006	08/2016	01/2016	01/2021	07/2022	2023	2025

Význam zkratk: EIA: Stanovisko EIA • ZP: Schválení záměru projektu • UR: Vydání územního rozhodnutí • SP: Vydání stavebního povolení • VŘ: Vyhlášení výběrového řízení • ZS: Zahájení výstavby • UP: Uvedení do provozu

Objednatel:
Reditelství silnic a dálnic ČR
Zpracovatel DÚR+DSP:
Viapont, spol. s r.o.
Zhotovitel:
Eurovia CS a.s.

Předpokládaná cena stavby:
2 410 522 000 Kč (bez DPH)
Cena stavby dle smlouvy:
1 947 999 819 Kč (bez DPH)

Zdroj: infoleták RSD

Novinky v Obecní knihovně Grygov

Co nevidět by měly z Městské knihovny v Olomouci dorazit nově zakoupené knihy pro nejmenší i větší dětské čtenáře – chlapce i dívky. Těšit se můžete na následující tituly:

Pro nejmenší

Zimní knížka pro Lucinku, O malé Aničce, Mops sobem

Pro děti 6-10 let

Operace Banány, DOGMAN: Utržený ze řetězu, David Attenborough – Malí lidé, velké sny, Výběr toho nejlepšího z komiksů Jirky Krále, Děti z naší vily, Liščí země, Každý má svou lajnu



Pro děti 10-14 let

Buď připravena, Vánoční prasátko, Dům doktora Fišera, Isabela a bílé mraky

Sbírky básniček

Jeden kluk z vesničky Květušín, Všelijaké řečičky pro kluky a holčičky

Otevírací doba knihovny:
PONDĚLÍ a STŘEDA
od 16:00 do 18:00 hodin

Na všechny malé i velké čtenáře se těší knihovnice Petra

Dne 8. 3. proběhl v dopoledních hodinách v rámci celostátní březnové akce Zpátky do knihoven čtenářský program pro děti z MŠ Grygov. Děti se seznámily s fungováním knihovny, prohlédly si dětské knihy, které si mohou přijít vypůjčit a vyrobily si veselou záložku. Také si vyslechly kousek příběhu o netopýřici Paskalíně, která nechtěla chodit do školky. Ale nakonec tam přece jen šla... a jaká dobrodružství ve školce zažila, si můžete přijít doprohlédnout do knihovny.

Máte doma tyto knihy, které chcete dát k dispozici i ostatním? Knihovna přijme jako dar knihy o Mopsovi: Mops dýní, Mops hvězdou, Mops mořskou vílou, Mops kouzelnou vílou. Případnému dárci děkujeme. Máte doma plyšového lva jakékoli velikosti, kterého již nutně nepotřebujete? Jednoho bychom v knihovně nutně potřebovali ubytovat :-). Případnému dárci děkujeme.

Dne 28. března v prostorách grygovské knihovny proběhlo ČTENÍ S TETOU PETROU. Akce byla zaměřena na malé čtenáře s rodiči. Četlo se z barevných knih Mileny Lukešové Čáp, Léto, Podzim a Zima. Tato čtenářská setkání budou probíhat dle zájmu v pravidelných intervalech.

Pro dospělé čtenáře proběhlo v prostorách grygovské knihovny 1. SETKÁNÍ GRYGOVSKÝCH ČTENÁŘŮ, a to v PÁTEK 31. března od 19 hodin. S sebou si mohli přinést své - které se jim v poslední době líbily a chtěli je doporučit ostatním. Případně se přišli jen nechat inspirovat tipy od ostatních. V případě zájmu se tato setkání budou opakovat vždy poslední týden v každém měsíci.

Srdečně zve a těší se knihovnice
Petra Danihelová



PLESOVÁ SEZÓNA 2023



Myslivecký ples



Hasičský ples



Bar s míchanými nápoji na Hasičském plese

Šachy v Grygově na vzestupu!

Již pátým rokem se každý pátek od listopadu do dubna v grygovském Domě služeb konají šachové tréninky pro mládež. Tréninkový cyklus je tradičně ukončen turnajem Grygov Open Chess Championship s bohatým cenovým fondem. Letošní rok se jej zúčastnilo 12 nadějných šachistů ve věkovém rozmezí od šesti do sedmnácti let. K vidění byly nelostné bitvy, dramatické koncovky a krásné matové kombinace. Vše vyvrcholilo v nervdrásajícím finále, v němž se utkal Vojta Himmler s Jakubem Dostálem. Po dvou partiích byl stav vyrovnaný a o všem musela rozhodnout závěrečná blesková partie. V ní se šance přelávaly ze strany na stranu a di-



váci byli u vytržení. Ve strhujícím závěru urval vítězství Kuba Dostál, když v poslední vteřině dokázal dát soupeři mat. V souboji o třetí místo zvítězil zkušený Marek Mutina, který porazil velkou naději grygovského šachu, teprve sedmiletého, Jakuba Rygola. Turnaj „útěchy“ opanoval Vilém Kolář, druhý skončil Melichar Gába a třetí místo vybojoval Martin Zelenka. Třešničkou na dortu byla závěrečná simultánka KM Jakuba Fuksíka proti sedmičce statečných. Kuba potvrdil své kvality a zvládl simultánku s noblesou bez ztráty kytičky. Jako „šéftrenér“ nadějných grygovské šachové mládeže a ředitel turnaje bych chtěl všem poděkovat za účast, pravidelnou docházku na tréninky a za zlepšující se úroveň šachových dovedností. Doufám, že grygovským šachovým legendám, zakladatelům a patronům – panu Jaromíru Odstrčilovi a Jaroslavu Fuksíkovi, děláme tam nahoře radost.

V případě zájmu navštěvovat kroužek mě neváhejte kontaktovat na mail milanskula@seznam.cz. Šachu zdar!

Milan Skula



DĚTSKÉ MAŠKARNÍ RADOVÁNKY

Po dvouleté koronavirové pauze se v sobotu 11. 3. 2023 konaly v místní sokolovně Dětské maškarní radovánky, které uspořádal Spolek rodičů a přátel školy při ZŠ A MŠ Grygov. Organizátory potěšila hojná účast dospělých a hlavně dětí, které dorazily v mnohdy nápaditých maskách. Celé odpoledne naše nejmenší bavil šašek Viky, který je téměř nenechal vydechnout. Vedle toho mohly děti vyzkoušet i malování na obličej. Fotografii se svými rodiči, či kamarády si pak pořídily ve fotokoutku pana Jiřího Vyslouzila. Nabízené občerstvení, doufáme, uspokojilo jak malé, tak i velké. Případná výhra v tombole pak byla příjemnou tečkou celé akce. Organizátoři radovánek děkují všem rodičům, přátelům i dětem, kteří se podíleli na jejich přípravě a průběhu. Na další akci, pořádanou SRPŠ se můžete těšit v sobotu 3. 6. 2023.

Za SRPŠ Andrea Thunová



Rodinné centrum Grygov

Už jste slyšeli, že Rodinné centrum Grygov, z.s. („RCG“) má za sebou již více jak 10-letou historii? Troufnu si tady napsat, že se v Grygově nenajde občan, který by o RCG nikdy neslyšel nebo by mu RCG a jeho činnosti někdy nezpestřili den. Jenže jak to vše obšírnout do jednoho článku, co napsat, jak to napsat, ať to není „jen“ o aktivitách, co bylo a co bude. Proto jsem se rozhodla napsat, jaké to vlastně je být součástí RCG, co je pro mě RCG, co se povedlo a co méně.



Čarodějnice 2017

RCG nevzniklo jako úplná novinka v Grygově. Vždy se našla aktivní žena, maminka na rodičovské dovolené, která byla ochotná pro ty ostatní uspořádat dopolední cvičení pro děti, odpolední zábavu nebo dokonce víkendovou aktivitu pro celou rodinu. Co moje paměť sahá, se o takové aktivity do vzniku RCG staraly paní I. Bartíková a Z. Hlaváčová, obě měly kolem sebe svůj okruh maminek, svůj tým a pořádaly akce, které si pro sebe rády uspořádaly.



Cvičení v sokolovně 2014

Vznik RCG jako zapsaného spolku vlastně vyplynul z potřeby pokračovat v aktivitách pro maminky, ale s ambicí rozšířit činnost i na sourozence, starší děti, být tu pro všechny Grygováky. Pod zřizovací listinu a stanovy RCG se podepsaly nadšené optimistky, které měly chuť a motivaci být aktivní součástí obce Grygov, tři ženy, matky - Kateřina Jančová, Tereza Říhová a Kamila Grmolenská.



Cvičení v sokolovně 2014

Pokračovalo se v dopoledních aktivitách pro maminky na rodičovské, cvičení v sokolovně, tvoření v herně. Začaly jsme si budovat kolem sebe super tým, tým aktivních maminek, které bavilo být součástí denní práce spolku. Z žen, které se pořádne dříve neznaly, se vytvářela naprosto úžasně fungující skupina, podporující se, vznikala nová kamarádství, komunita schopná si pomoci a mít v období mateřství i pocit, že ještě jsou

schopné zorganizovat i něco jiného než příkrmy, pleny a time management ženy v domácnosti. Nejraději bych tu vypsal jména Vás všech žen, které jste nám pomáhaly, a hlavně jména těch neaktivnějších, se kterými jsme se potkávaly i při čtvrtletních člen-ských schůzích v klubovně RCG ;-), ale obava, že bych na někoho mohla omylem zapomenout, mě od tohoto záměru úplně odvedla.



Pálení čarodějnic 2018

Čarodějnice 2018

Vznikaly první odpolední kroužky - flétnička, angličtina, rytmika, mažoretky, tanečky, dílničky, wrestling. Pořádaly se víkendové aktivity pro celé rodiny - Drakiáda, Kolo-bež-kiáda, Broučkářky na jaře a na podzim, Dýňový jarmark, Vánoční tvoření, Čarodky na Májovou noc, jarmarky, burzy, divadélka, vzdělávání pro maminky a jiné. Začaly jsme pořádat o prázdninách příměstské tábory nejprve pro školní děti a později i pro předškoláčky. Přidali se k nám i muži/tatínci.



Divadlo 2017

Bylo to neskutečné období, nezapomenutelné. Podařilo se vytvořit „širokou RCG rodinu“, někdy to nebylo úplně lehké a později i hodně emotivní. Začalo nám připadat, že jsme na vše samy a že naše 10leté

období snahy nemáme komu předat. Začaly jsme si myslet, že v Grygově došli aktivní ženy/ maminky, smířovaly jsme se s tím, že naším nástupem do práce budeme muset spolek zrušit nebo hodně omezit. Dost jsme přemýšlely, čím to je, jestli jsou rodinné spolky tvořící důležitou součást komunity obce přežití a „mladší“ generace takto čas už netráví, proč tedy nemáme nástupkyně? Když začala opravdu masivní kampaň na předání RCG „těm“ mladším, dozvěděly jsme se, že je to moc odpovědnosti, že nemohou nic slíbit, že to nezvládnou, když se dozvěděly o agendě, kterou je zapotřebí k provozu RCG a toho všeho okolo, aby RCG fungovalo dobře. RCG je prostě malá nezisková firma, která má spoustu povinností, zabere to čas, který nikdo nevidí, a kdo nezkusil, tak nepochopí. Daňové přiznání, zápisy ze schůzí, plánování aktivit, finanční rozpočet, dotační projekty, motivace a vedení lidí, týmu, vyjednávání, komunikace na veřejnosti, prostě dobře fungující spolek si vezme spoustu času, nervů a soukromí.



Mikulášska besídka 2014

Obrovskou úlevou bylo, když Eva Míková, Tereza Hrabalová a Kristýna Pavelková nakonec řekly své definitivní ano. Jen díky těmto třem jsme věděly, že to půjde dál, že ony si kolem sebe taky vytvoří svůj tým snů a budou pokračovat přesně tak, aby i je to bavilo a měly pocit, že dělají něco, co dává smysl. Budou si budovat své postavení v komunitě obce Grygov a už teď je jasné, že se máme na co těšit. Myslím, že RCG čeká silné a akční období a pokud chcete i vy být jeho součástí, neváhejte a přidejte se. Najdete nás na FB - Rodinné centrum Grygov, e-mailu rcgrygov@seznam.cz nebo www.rodinnecentrum.grygov.cz

Za RCG Kateřina Jančová



Otevření klubovny 2013

PŘÍBĚHY NAŠICH KRONIK

Stalo se před léty...

Tuto stať vyjímám z naší kroniky pro Grygovské noviny, první v roce 2023. V kronice patří pojednání do oddílu „Stalo se před léty“, který je uváděn vždy na počátku daného roku a popisuje nějaké ucelené období z pohledu lidí, kteří jej prožili nebo zdokumentovali. Tento oddíl respektuji a ctím. Článek jsem věnoval normalizaci, období po 21. srpnu roku 1968 (letos 55 let), pojmu, který je nesčetněkrát přemílán, převrácen zleva doprava, nahoru dolů, politicky různě prezentován, místy jedovatý, jak se zrovna komu hodí, a podobně. Léta tzv. normalizace, z pohledu grygovských dětí, které toto období prožívaly, nebyly v kronice Grygova znamenány. Týká se to i jejich rodičů, kteří jsou, díky Bohu, ještě mezi námi. Snad se mi podaří následujícími řádky, vrátit pamětníky v jejich mysli o několik desítek let zpět, a osvětlit minulou dobu našim, nově sídlícím spoluobčanům. V duchu hesla: „Obec Grygov, místo pro život.“ Věřím v to, že uvedená stať je mým, nestranným, apolitickým pohledem, pohledem dětskýma očima, na toto, řekněme ožehavé období republiky. Proto následující:

Stalo se před léty Období normalizace a my, dětí z Grygova v ní (1970 – 1980), doslovně z kroniky

V této rubrice bych se chtěl věnovat době takzvané normalizace ve vztahu k mé generaci, která v ní vyrůstala. Jednalo se o období po srpnových událostech roku 1968, kdy, jak všichni víme, došlo k obsazení Československa vojsky Varšavské smlouvy (protibloku západního paktu NATO). Pro připomenutí se, v případě Varšavské smlouvy, jednalo o útvary armád tehdejšího Sovětského svazu, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky. Akce se neúčastnilo Rumunsko a Albánie. Krycí název: „Operace Dunaj“. Hrozba, spousta válečné oceli a traskavin na pohybu... Byla to doba 23 let po II. světové válce a Evropa byla vítěznými mocnostmi války rozdělena na dvě části, které oddělovala od sebe kovovými ploty s ostnatými dráty a elektrifikací, samostatně útočícími psy (SUP) v hraničních koridorech, uceleně tzv. „železnou oponou“. Jednalo se o kapitalistický, západní, a socialistický, východní blok. Bylo to období studené, ekonomické války, obě strany si navzájem vyhrožovaly i zbraněmi. Lidem na západě i východě bylo vtloukáno do hlavy, co jsou to zbraně obranné a útočné, i když každému je jasné to, že zbraně jsou jen jedny, jsou určeny k zabíjení lidí, sebe navzájem a ničení materiálních hodnot. V roce 1968 dospěly složky pro západní i pro východní k závěru, že je v Československu málo demokracie (nebo hodně), málo socialismu, nebo hodně socialismu s lidskou tváří, a proto bylo potřeba udělat rázný krok k vyřešení této situace. Tou byla již zmíněná invaze vojsk Varšavské smlouvy. Na západ od nás se zbrojilo také (aliance NATO). Jak daleko bylo lidstvo od počátku III. světové války je lépe nehodnotit. Tlak ze západu - proti tlaku z východu. Další okolnosti invaze budiž přenechány historikům. Po srpnových událostech 1968 nastala doba normalizace. Velmi stručně k normalizaci. Jednalo se o stav politiky státu, který zdůvodňoval represivní opatření, a který

uváděla v realitu vládnoucí Komunistická strana Československa. Jednalo se o čistky v samotné staré, propouštění nepohodlných ze zaměstnání, obnovení cenzury médií, tehdy tisku televize a rozhlasu (dnes moderně - omezení dezinformací), zrušení mnoha zájmových, kulturních, politických sdružení a organizací, omezování svobody slova, projevu a další. Vše z důvodů odlišných, nežádoucích názorů perzekuovaných.

Nyní se dostávám konečně k tomu, jak generace narozená v letech šedesátých, dospívající v letech sedmdesátých, tedy v době normalizace, prožívala uvedenou dobu v Grygově. Mohu z vlastních vzpomínek a zážitků, i mých vrstevníků, vykreslit tuto dobu, jak na nás působila, jako na děti narozené v letech 1963 a 1964. Já osobně vzpomínám na situaci těsně po roce 1968, kdy jsem stál na nynější ulici rtm. Valenty, před domem č.p. 38, a po silnici jela kolona sovětských vojenských vozidel, nákladních a cisternových. Mohlo mi být tak 5 let. No a já jsem této koloně začal na pozdrav mávat rukou, trouba, viděl jsem vojáky. Ihned

v Grygově jen krátce, proto není uvedena v historických výpisech učitelů ZŠ Grygov. To byl školní rok 1974 – 1975. Byl zvláštní tím, že žáci páté třídy, byli v polovině školního roku převedeni na ZŠ Velký Týnec. Po výrazném nátlaku rodičů přešla do Velkého Týnce s námi i milovaná Božena Říhová. Měla k nám velmi citový vztah a tento cit byl námi dětmi opětován. Její osobnost byla směsicí profesionality, pochopení, něhy, autority... Dále nemohu nevzpomenout na období, kdy se vybíraly na základní škole peníze na Vietnam. Válka v této zemi trvala od roku 1955 do roku 1975 (dnes zapomínaná hrůza, jejíž počátek historikové posouvají i na pozdější období). Byli jsme tedy v té době, jak již uvedeno, na prvním stupni ZŠ Grygov. Vzpomínám, že se vybírala částka okolo 3 – 5 Kčs... Sbírký probíhaly po celém území Československa, ve školách, továrnách, závoděch. Lidé, co si vzpomínám, nebyli touto akcí příliš nadšeni. Zda-li byly tyto peníze použity pro humanitární účely nebo na nákup zbraní, je otázkou dodnes. Opět bude lepší problematiku přenechat historikům.



Školní rok 1969 – 1970, 1. třída, ZŠ Grygov, převážně ročník narození 1963, třídní učitel pan Karel Suchánek. Doufám, že se žáci poznají... Dodnes ještě někteří žijí v Grygově, tímto je zdravím

jsem schytl pohlavek od táty. Později jsem pochopil proč... Na počátku sedmdesátých let jsme, jako generace, začali chodit na první stupeň Základní školy v Grygově. Ředitelem byl zpočátku pan Karel Suchánek, starší pán, který k výuce používal, v případě potřeby rákosku, říkal jí „Pepíček“. Nebyli jsme žádní svatouškové. Schytl „jednu“ přes ruce nebo hýždě zasluženě, že věci okamžitě a tato exekuce měla kladný výsledek. Prokrvená kůže na dlaních nebo dole... páčila a bylo to spravedlivé, pozornost repetentů byla poté upjata k výuce... V průběhu docházky došlo ke změně ředitele a po panu Karlu Suchánkovi krátce převzala funkci ředitelky paní Zofie Košacká a následně se stal ředitelem pan František Šenk. Dále vzpomínám na paní Alenu Šimkovou naši třídní učitelku, která nás provedla první a druhou třídou. Vzpomínám také na ráznou, ale oblíbenou pedagožku paní Jitku Soročkovou. V mysli mi utkvěla nezapomenutelně paní Božena Říhová, naše třídní učitelka pátého ročníku. Byla to postarší dáma. Paní s velkým „P“. Učila na škole

K mimoškolním aktivitám patřil Pionýr, dětská organizace, pod tehdejšími Socialistickým svazem mládeže. Účast dobrovolně povinná pod heslem: „Pionýr – svazák – komunist!“ Pionýrský slib jsme skládali v parku u památníku padlých, při oslavách Velké říjnové socialistické revoluce: „Slibuji na svou čest, že budu pracovat, učit se a žít podle pionýrských zákonů, abych byl dobrým občanem své milované země, Československé socialistické republiky...“ a tak dále, to je část slibu. S tímto aktem bylo spojeno i šátkování rudým trojčipým šátkem a připnutí slibového odznaku, který mám ještě doma. Při nástupu byl pronášen vedoucím pozdrav: „K budování a obraně socialistické vlasti buď připraven!!!“ Odpověď pionýrů zněla unisono: „Vždy připraven!!!“ K tomu se salutovalo pravou rukou k čelu. Nevzpomínám si, že by nás, tehdy děti, někdo z pionýrských vedoucích učil marxismu nebo nám vtlačel do hlavy komunistickou ideologii. Utkvěl mi v hlavě jeden pionýrský vedoucí pan Jiří Konečný. Náš pionýrský oddíl, který vedl asi od poloviny sedmdesátých let, měl zaměření na as-



OBEČNÍ MAŠKARNÍ BÁL



Best of Grygov 2023



Best of Grygov 2023



GRYGGOV



GRYGGOV



GRYGGOV



GRYGGOV



GRYGGOV 2023



GRYGGOV 2023



GRYGGOV 2023



GRYGGOV 2023



GRYGGOV 2023

tronomii a meteorologii. Na zahradě Základní školy v Grygově stála bílá meteorologická budka, ve které byl heliograf, přístroje na měření srážek, teploty vzduchu na různých úrovních a vlhkoměry. Získaná data se odesílala někam na centrálu, kde byla vyhodnocována. Z astronomie jsme se věnovali teorii

školy ve vysušeném stavu. Sušení muselo probíhat ne na slunci, ale ve stínu v dobře větraných prostorách. Mezi námi žáky nebyla tato činnost oblíbená. K další mimoškolní aktivitě patřilo taktéž náboženství, říkali jsme tomu „nábl“. Tuším, každé úterý odpoledne, přijížděl do grygov-



Školní rok 1970 – 1971, 1. třída, ZŠ Grygov, převážně ročník 1964, třídní učitelka paní Alena Šimková. Zdravím taktéž ty, kteří se poznali.

vesmíru, naší sluneční soustavě, hvězdnému nebi a taktéž pozorování meteorických rojů i v době prázdnin. Pozorování rojů se provádělo v noci za školou, místní název Humna, kde jsme ve spacácích leželi na loubě a pozorovali oblohu, každý jinou sekci. V rukou jsme každý měli zvonkové tlačítko napojené vodičem na centrální kufr (opravu kufru) s indikačními světýlky a každý, kdo spatřil meteor, tak zmáčkl tlačítko, nahlásil co viděl, jaký směr letu, barvu, a velikost měl ukaz na nebi. Vše se zaznamenávalo písemně Jiřím Konečným a taktéž na fotografickou desku fotoaparátu na stativu s objektivem naměřeným do nebe.... K aktivitám patřily taktéž návštěvy hvězdáren v okolí, konkrétně v Lošově a v Nedvězí (ta již neexistuje, ale kupole by měla být snad na zahradě hospůdky V podlesí v Grygově). Největší akcí, která se s oddílem konala, byla pěší túra na hvězdnárnu v Ondřejově, která se konala v prázdninové době v druhé polovině sedmdesátých let. Akci zajišťovalo vozidlo Škoda 1203, které poskytla tehdejší Prefa Grygov n. p. k přepravě bagáže a tábornických potřeb. K aktivitám pionýrského oddílu patřilo i kino, které se promítalo ve třídě grygovské školy. Promítačka v zatemnělé třídě cvrkala a my jsme měli oči dokořán, skoro jsme zapomněli mrkat... Pamatuji se na film Vzpomínky na budoucnost, natočený na motivy knihy Ericha von Dänikena. Toto dílo bylo v tu dobu, jak se říkalo, „na indexu“, to znamená, že knihu i film nebylo možno veřejně uvádět a promítat. Činností oddílu jsme byli, jako kluci, nadšeni. Oddíl zanikl na počátku osmdesátých let tím, že se vedoucí, pan Jiří Konečný, z rodinných důvodů z Grygova odstěhoval a nebylo za něj náhrady. Činnost, která spojovala docházku do základní školy s mimoškolními aktivitami, byl sběr léčivých bylin. V sedmdesátých letech to byla povinnost každého žáka. Sbíral se podběl, květ černého bezu, lipový květ, březový list, jitrocel, hluchavka, divizna, přeslička a jiné. Vše bylo evidováno pedagogickým sborem. Bylo stanoveno minimální množství těchto bylin, které se dodávaly do

školy římskokatolický kněz Leopold Chvostek z farnosti ve Velkém Týnci. Byl to obtulstý starší pán v černé sutaně a jezdil černým Fiatem 500. Stalo se jednou, že jsme v zimě mistrovsky vyrobili ledovou klouzačku od školy, směrem do ulice dnešního 8. května a přijíždějící „Fiátek 500“ pana Chvostka, se nádherně v lehkém smyku sklouzl dolů po silnici (dodnes je tam svah). Samozřejmě bez dopravní nehody. Opět tvrdím nebyli jsme svatoušci... Leopold Chvostek přednášel statě z Bible, Starý i Nový zákon. Působil na mě jako bručoun. Vtloukal nám do hlavy Desatero...



Kostel ve Velkém Týnci, Sv. přijímání, nejpravděpodobněji rok 1972, děti z Grygova, Velkého Týnce, a okolních vsí, v pozadí kněz, farář Leopold Chvostek. Poznáte se některí?

se za nimi táhly rýhy v bahenním povrchu dna. Taktéž o pijavice lékařské zde nebyla nouze. Rybí svět v Močidle tvořili převážně líni, kapři, karasi, taky hrouzci. Těchto ryb bylo ale velmi málo, prozrazovaly se občasným šplouchnutím na hladině. Na povrchu vodní hladiny se shromažďoval „žabinec“ – správně tedy - okřehek menší (Lemna minor). Tvořil husté zelené koberce, které se větrem pohybovaly po hladině jako ostrovy. Místní lidé žabinec z hladiny sbírali síty, jako součást krmení své drůbeže. V jednom z koutů Močidla, dnes v blízkosti požární studny, rostl rákos a z něj vyčuhovaly doutníky orobince. Pod hladinou se občas zabýsklo stříbrné zrcátko. Byly to hořavky (hořavka hořká, *Rhodeus amarus*), malé 3 – 5 cm dlouhé rybky. Říká se, že jejich přítomnost je znakem čisté vody. Jejich výskyt ale úzce souvisí s přítomností škeble rybníční (Anodonta cygnea), která, jak již bylo uvedeno, se v bahnitě dně Močidla hojně vyskytovala. Samičkám hořavek v období tření vyrůstalo u řitní ploutve kladélko, kterým vnášely své jikry do škeblí, kde se z nich vyvinul plůdek. Hořavky se bez škeblí rozmnožovat nemohou a proto v období, kdy bylo započato zavážení Močidla, okolo roku 1973, se kvalita vody katastrofálně zhoršila a to mělo za následek vyhynutí škeblí, hořavek a všeho živočišstva v Močidle... zbyla jen louže mrtvé, černé vody, místy s pěnou na hladině... Jako děti, a to nám bylo kolo šesti až sedmi roků, kdy to byl kouzelný přírodní kout, jsme si chodili k Močidlu hrát, házet kameny do vody, pátrat po tajemstvích břehů, zkoumat přítok vody, stavět hráčky z bláta a pouštět na vodu loďky z všelijakého materiálu, doplněné naší dětskou fantazií. Když byla klidná hladina, pokrytá stínem dominantních smutečních vrb, tak byl místy vidět i živý podvodní svět. Voda byla čistá. Celé to působilo jako krásná přírodní souhra života nad hladinou, na hladině samotné, i pod ní. Občas jsme se vraceli domů s mokřými ponožkami a botami plnými blá-



Trocha nostalgie, slza v koutku oka... fotografie ZŠ Grygov, 1. třída, ročník 1970 – 1971, interiér třídy staré budovy školy, vlevo vpředu Vladimír Lepařík, již není mezi námi, vpravo vpředu Petr Simončík, taktéž již není mezi námi, hasič tělem i duší, grygovský patriot, vpravo vzadu Libor Šamu, nyní bez domova někde v Olomouci, vlevo vzadu ten, který dělá, že tam není...

ta, někdy s žabincem za ušima a ve vlasech. Nějaká normalizace v Československu nám byla fuk, jinak to bylo u našich rodičů... Jediněčnost fauny a flóry v Močidle a v jeho blízkém okolí, jsem si uvědomil až později, když jsem se v mládí začal zabývat vodním světem a pochopil jeho zákonitosti. K letním aktivitám mě generace v sedmdesátých letech lákaly grygovské vápencové lomy ať Hrůzovy, Cikánské zmoly, nebo nejmladší z nich, do kterých se dalo vejít ze silnice od Prefy nebo od Horek. V těchto lomech, zvláště pak v posledním z nich, kde byla ukončena těžba asi v roce 1970, se nacházelo pohřebiště těžební techniky ve formě výklopných kovových vozíků úzkokolejné trati a jiných součástí. Na těch vozících nebo jejich podvozcích se dalo jezdit po úzkokolejce z lomu, okolo Hájku až na Horka, do blízkosti domu č. p. 96. To byla naše grygovská pacifická dráha. Vozíky jsme roztláčeli ručně a brzdili podpatkem o nákrůžek kola. Boty dostávaly zabrat, je s podivem, že se nikomu z nás nic nestalo. V lomech a jejich okolí jsme měli několik oblíbených ohnišť u kterých jsme sedávali, spřádali plány, hráli na četníky a na zloděje, schovávanou, na indiány... Taktéž nemohu zapomenout na období, kdy nám lomy sloužily jako zkušebna podomácku výrobních třaskavin, které jsme vytvářeli s pomocí volně dostupných ingrediencí. Ty se daly pořídit levně v prodejních barev, laků a v drogeriích. Zábavná pyrotechnika se tehdy nedala volně koupit, tak jsme si dýmovnice, petardy, rachejtla a bouchací kuličky vyráběli sami, podomácku, na koleně. Dnes si uvědomuji, jak to bylo nebezpečné. Výrobní postupy a materiál uvádět nebudu, některé složky jsou ještě dnes volně k sehnání. Uvědomuji si, že tato naše činnost mohla být v té době označována jako trestná. Vše je v současnosti samozřejmě již promlčeno.

V létě, zvláště o prázdninách, jsme jezdili k vodě na krčmaňskou a majetínskou pís-

kovnu. Krčmaňská byla bahnitější s poloostrovem na kterém rostla stará silná osika. Na jejích mohutných větvích jsme měli uvázané lano na druhém konci brdečko, a houpačka se skokem do vody byla na světě. Vodní války vedené při koupání, jejichž municí bylo bahno smíchané s vodní trávou ze dna pískovny, byly taktéž na pořádku dne. Majetínská pískovna byla mladší s průzračnou vodou a s písčnou dunou, která rozdělovala původně pískovnu na dvě jezera. Voda byla čistá bez vodních trav, břehy písčité, úplný Jadran u Grygova, kam se dalo dojet na kole. Na břehu, na souši, se ještě několik let nacházel plovoucí bagr, jehož pláty kovových pontonů byly jako udelané ke slunění. Krčmaňská pískovna je dnes těžbou štěrkopísku několikrát rozšířena. Majetínská pískovna byla postupem času z velké části zavezena, oproti sedmdesátým létům je již k nepoznání.

K zimním radovánkám patřilo sáňkování a lyžování ze svahu nad vápenkou na Horkách, kterému jsme říkali „Lavor“. Měli jsme tam i malý „skokánek“, který nejednou poznamenal sáňky prasknutím nebo naše pozadí modřinami. K rizikovému sportu patřilo sjíždění „houpaček“ v Hájku, kde se jezdilo od zanedbaného kulturního objektu s terasou a malým amfiteátre, nynějšího obytného domu č.p. 382, až na rozcestí u „zmrzliny“, nyní ulice V Podlesí č.p. 306. Název „houpačky“ proto, že při jízdě na saních ze svahu se v cestě nacházely terénní vlny, současně se trať mírně stáčela, a byl to lesní úsek se vzrostlými smrky a borovicemi. Děsně to houpalo nahoru, dolů, vlevo i vpravo. Pro nás kluky to byl, jak se dnes říká, adrenalinový sport. O boule nebyla nouze. Stopy po Lavoru a Houpačkách jsou na svém místě doposud, jsou jen zarostlejší náletovými dřevinami. Bruslení se provozovalo za příznivých podmínek v Grygově na nynější Sokolské zahradě, kde bylo kluziště i s mantinely. Dobrovolní hasiči prováděli nástřik ledu. Taktéž jsme chodili bruslit na zamrzlou krčmaňskou a majetínskou pískovnu, kde byl ale problém s dírami v ledu, které vytvořili rybáři k ochraně ryb před udušením.

Závěrem, ke zhodnocení našeho dětství, které probíhalo převážně v období silné normalizace, bych uvedl, že jsme si tuto smutnou éru neuvědomovali. Naše generace žila skromněji, doma jsme měli každý spoustu povinností při pomoci rodičům, ale přes to všechno jsme se uměli ve volném čase zabavit vymýšlením a realizací aktivit, někdy i ne příliš bezpečných. Normalizaci, zvláště její počátek a dopady, pociťovali spíše naši rodiče a jejich generace, nežli my - tehdy děti.

Petr Bundil

Ještě dovětek a důležitá prosba. Má-li někdo z čtenářů, obyvatel Grygova, doma k dispozici jakékoliv materiály dokumentující události minulého století, i tohoto tisíciletí(!), fotografie, dokumenty, související s děním, výstavbou a veřejným prostorem života v Grygově, nebo událostí v obcích v jeho blízkém okolí, podejte mi, prosím, zprávu na e-mail: Bundilpetr@seznam.cz. Nebo osobně. Jevilo by se jako velmi plodné propojit tyto historické materiály s událostmi zaznamenanými případně v kronice. Poté je jako celek spojit, historicky podložit a publikovat. Informace takto získané a spojením různých pramenů vzniklé, by určitě potěšily starousedlíky i občany, kteří se do naší krásné obce nově přistěhovali. Předem díky moc.

Ve zbrusu nové rubrice dnes přinášíme pár informací o recyklaci elektrozařízení, třídění jedlých olejů, aktuální provozní době sběrového dvora i nových odpadkových koších.

RECYKLACE ELEKTROSPOTŘEBIČŮ



Bez elektrospotřebičů si už v dnešní době dokážeme život jen těžko představit. Využíváme je denně, ať už v práci, domácnosti či pro zábavu. To vše s sebou přináší i závažný problém: co s nimi, když doslouží?

Proč je důležité třídit staré elektrozařízení?

Pokud se elektrozařízení, obsahující zdraví škodlivé materiály, vyhodí spolu s běžným komunálním odpadem do kontejneru, s největší pravděpodobností nedojde k jeho recyklaci, ale skončí na řízené skládce, která však problém neřeší, protože odpadní materiál se v ní pouze hromadí. Ještě horší dopad na přírodu mají tzv. černé skládky. Kromě toho, že hyzdí široké okolí svým vzhledem a zápachem, jejich obsah v mnoha případech vyvolá menší ekologickou katastrofu. Navíc, pokud odložíme elektrozařízení mimo místo k tomu určené, tedy sběrný dvůr nebo místo zpětného odběru elektrozařízení, hrozí nám podle zákona o odpadech pokuta až do výše 20.000 Kč.

Recyklace a její výhody

Jednoznačně nejvýhodnějším zpracováním elektroodpadů je jejich recyklace. Opětným využíváním materiálů se šetří přírodní zdroje a současně omezuje zatěžování prostředí škodlivinami. Recyklace umožňuje snížení nákladů při výrobě nových výrobků a snížení ekologické zátěže prostředí.

Sebraný elektroodpad je odvezen k recyklaci. Značná část elektroodpadu se vrací zpět do oběhu, třeba i v jiné formě. Opětovné využití materiálů se pohybuje od 50 do 80 %.

Jak recyklovat?

- Najdete si adresu a provozní dobu nejbližšího sběrného místa.
- Použitá elektrozařízení zanesete nebo zavazete na sběrné místo. Zde vám obsluha určí, kam můžete zařízení bezplatně odložit. Aby elektrozařízení mohla být recyklována, musí se odevzdávat v nedemontovaném stavu.

V Grygově můžeme vysloužilé elektrospotřebiče odevzdávat na sběrovém dvoře nebo do červeného kovového kontejneru na stanovišti tříděných odpadů za obecním úřadem u bývalé školní kuchyně.

SBĚROVÝ DVŮR GRYG OV

V areálu čistírny odpadních vod nám slouží více než 20 let sběrový dvůr. Občané Grygo-

ODPADOVÉ OKÉNKO

va zde mohou v provozních hodinách odložit odpad ze svých domácností. Jedná se o odpad velkoobjemový (například nábytek, koberce apod.), nebezpečný odpad (barvy, chemikálie apod.), pneumatiky, kovy, elektrozařízení, bojery. Píšem „ze svých domácností“, protože sběrový dvůr je určen pro zmíněné odpady z domácností grygovských občanů, kteří mají v Grygově trvalé bydliště a platí zde místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství. Náš sběrový dvůr není určen pro odkládání odpadů z jiných obcí, protože náklady na likvidaci cizích odpadů by logicky zvyšovaly náklady na obecní systém odpadového hospodářství, a to by se projevilo v nutném zvýšení poplatků, což nechceme. Provozní doba sběrového dvora byla rozšířena o sobotu dopoledne, tím jsme vyšli vstříc i lidem velmi zaměstnaným během pracovního týdne. A tím mohly být zrušeny jarní a podzimní sběrové soboty, odpad zde můžete odkládat v průběhu celého roku.

Provozní doba sběrového dvora

středa 8:00 - 12:00 a 13:00 - 15:00
sobota 8:00 - 10:00
Pozn.: ve svátky zavřeno

Tel. číslo na sběrový dvůr:
721 811 606

SBĚR JEDLÝCH OLEJŮ

V Grygově je možné třídit a odevzdávat jedlé tuky a oleje. Olej v uzavřených plastových nádobách (např. PET lahve) můžete vložit kulatým vhozovým otvorem do plastových popelnic v černé barvě s oranžovým víkem a popisem JEDLÉ OLEJE. Ty jsou zatím umístěny na těchto stanovištích sběru tříděného odpadu: u křižovatky ulic K Nádraží a U Parku, za obecním úřadem u bývalé školní kuchyně a na sběrovém dvoře. Občané, platící letos poplatek za odpady osobně na obecním úřadě, obdrželi zdarma plastovou nálevku vhodnou pro nalévání olejů do PET lahví. V případě zájmu si samozřejmě nálevku mohou vyzvednout i ostatní.

SBĚR POUŽITÝCH JEDLÝCH TUKŮ A OLEJŮ

Od 1.1.2020 je povinnost třídění upotřebených jedlých tuků a olejů! Obec zřídila v rámci podpory separace sběrná místa se speciálními kontejnery.

Občané do těchto nádob (kontejnerů) vkládají olej v plastových uzavřených nádobách (PET lahve atd...).

K plnění PET lahví použijte přiloženou nálevku.

1. Nálevku nasadíte na PET láhev a slíjete vychladlý olej.

2. Uzavřenou láhev vyhodíte do určeného kontejneru na oleje.

ELKOPLAST

+420 518 511 000
www.elkoplast.cz

NOVÉ KOŠE NA ODPADY

Obec v prostoru Za Humny a Na kopci vyměnila staré koše za nové. Plastové a dřevěné byly vyměněny za betonové, a to z důvodu vandalizmu a zničení košů původních. Teď už snad bude snadnější hodit odpadky přímo do nových košů a neodhazovat je po příkopech. Děkujeme.

-mn- a -tk-



Upotřebené jedlé tuky a oleje

velmi často končí v kanalizaci a následně v čistírnách odpadních vod, kde způsobují rozsáhlé problémy.

Což razantně zvyšuje finanční náklady na údržbu a provoz. A to se může promítnout v cenách vodného a stočného.

Sesbírání tuků a olejů jsou kvalitní suroviny, které po zpracování můžou sloužit jako biopalivo, nebo můžou být využity v dalších odvětvích (chemický, gumárenský, dřevařský průmysl).

- oleje z pánví
- oleje z fritovacích hrnčů
- jedlé tuky (málo, sádlo, Herta ...)
 - technické oleje (motorové, mazací)
- maselná a kosmetické oleje

GRYGOVŠTÍ PODNIKATELÉ A FIRMY

Připravili jsme do Grygovských novin novou rubriku. Rádi bychom vás seznámili s lidmi, kteří něco dokázali, které možná znáte, možná jsou vašimi sousedy, ale třeba nevíte, co dělají. Jako první se představuje paní Petra Suchá z Podlesí.

Mgr. Petra Suchá - Sady Grygov

Jsmo rodinná firma, která již v sedmé generaci hospodaří na zemědělské půdě v obci Grygov v blízkosti lesa Království. V současné době se zaměřujeme především na pěstování ovoce. Naší snahou je preferovat kvalitou pěstovaného ovoce nad jeho kvantitou. Z tohoto důvodu volíme k pěstování především rezistentní odrůdy českých jablek – Rubinoly, Topazy, Rozely či Rubelity. Při pěstování ovoce dbáme na co nejšetrnější postupy vůči životnímu prostředí, a tak je naše ovoce dlouholetým držitelem ochranné známky SISPO, která je vyhrazena pro nejvyšší kvalitu českých sadů. Kromě



jablek pěstujeme v menší míře i broskve či meruňky.

Razíme zásadu, že dobré ovoce je takové,

které dozrálo na slunci a nikoliv ve skladu. Vyzrálé a čerstvě utržené jablko se snažíme dostat nejkratší cestou přímo k zákazníkovi, a proto si lze veškerý sortiment našeho ovoce zakoupit v podzemních měsicích přímo u nás v sadu. Kromě přímého prodeje zákazníkům dodáváme ovoce i do škol, kdy mezi naše dlouholeté odběratele patří například ZŠ Milady Petřkové ve Velkém Týnci. Naš sortiment se snažíme neustále rozšiřovat, a tak si v minulém roce u zákazníků získal velkou oblibu například pasterizovaný 100% mošt vylišaný z našich jablek. Další informace či novinky z našich sadů najdete na Facebooku či Instagramu pod #sadygrygov.



JARNÍ AKCE V GRYGOVĚ

Neděle 30. dubna
MÁJOVÁ NOC
v sokolské zahradě



Pondělí 1. května
KRÁLOVSTVÍM NA KOLE



Sobota 13. května
HODOVÁ HASIČSKÁ DISKOTÉKA
v sokolské zahradě

Sobota 3. června
KÁCENÍ MÁJE
v sokolské zahradě



Sdílený sociální pracovník na území MAS Hanácké Království

V lednu letošního roku byl na území MAS Hanácké Království zahájen projekt „Podpora sociální práce a posilování rodinných vazeb – MAS“, který je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost plus a státního rozpočtu ČR. Jednou z aktivit celého projektu je sdílený sociální pracovník, který působí na celém území MAS Hanácké Království. Cílem této aktivity je fungující sociální práce na venkově a občané, kteří vědí, že se mají na koho obrátit a že na jejich území je fungující základní sociální poradenství poskytované sociálním pracovníkem. Občané mají teď k dispozici někoho, kdo jim pomůže v okamžiku, kdy se nacházejí nebo náhle ocitnou v nepříznivé životní situaci. Sociální pracovník pracuje se všemi klienty zcela zdarma, individuálně a dodržuje mlčenlivost.

Pro spoustu z nás je těžké říct si o pomoc nebo máme pocit, že si nemáme říct komu. V tíživé sociální situaci se může ocitnout kdokoli a kdykoli. Je dobré vědět, že je tu někdo, kdo nám může pomoci, neodsoudí nás a neotočí se k nám zády. Se sdíleným sociálním pracovníkem se můžete setkat v kanceláři sociálního pracovníka nebo se domluvit na návštěvě ve vašem přirozeném prostředí či místě, kde se cítíte bezpečně. Sociální pracovník je tu jako poradce v sociální oblasti, v bytové politice, pomáhá při zprostředkování kontaktů s dalšími zdroji pomoci (sociální služby, odborníci), při navázání spolupráce s dalšími institucemi (OSSZ, ÚP), funguje jako podpora klienta při hospodaření s financemi a pomůže v případě ohrožení dluhy či exekucí. Sociální pracovník pracuje a pomáhá v terénu na celém území MAS Hanácké Království a je vhodné domluvit si s ním osobní návštěvu telefonicky, případně emailem.

**V současné době čelíme všichni řadě obtížných situací
a není se čemu divit. Nebojte se, nejste v tom sami.**

Co nabízíme:

- pomoc sociálního pracovníka při řešení obtížné životní situace krok za krokem
- poradenství v různých oblastech – osamění, zdravotní problémy, bydlení, zaměstnání, sociální dávky, dluhové poradenství, domácí násilí a mnohé další
- pomoc s vyplňováním formulářů,
- navázání kontaktu s dalšími odborníky, kteří mohou pomoci.

Sdílený sociální pracovník přijede k vám domů nebo můžete dorazit za ním po předchozí telefonické domluvě. Sociální pracovník bude k dispozici v některých obcích v konkrétní dny a hodiny.

Kontakt na sociálního pracovníka

Tereza Říhová, DiS.

Tel: 776 878 685

Email: rihova@hanacke-kralovstvi.cz



Financováno
Evropskou unií

Operační program Zaměstnanost plus

ZE ŽIVOTA GRYGOVSKÝCH HASIČŮ

Sbor dobrovolných hasičů působí v Grygově již 123 let. V několika větách a fotografiích vám chci přiblížit okamžiky ze života grygovských hasičů za poslední období. Konec roku nám připravil smutnou událost. Přesně v 11:15 hodin na Štědrý den byl operačním střediskem HZS Olomouckého kraje vyhlášen poplach se stručným hlášením „usmrčená osoba na kolejích“ s udanou lokací v Království u Krále dubu. Naši hasiči ve spolupráci profesionálními hasiči z Olomouce dotyčnou osobu našli, místo zajistili a předaly Policii České republiky. Škoda zmarušeného života.

Další události již byly méně dramatické. V lednu jsme provedli jedno čištění studny a 27. 1. 2023 naši hasiči v Olomouci na základně HZS Olomouckého kraje na Schweitzerově ulici procvičili záchranu a vyproštění osob z havarovaného automobilu.

Koncem ledna proběhla výroční valná hromada našeho sboru. Bylo nutné rozhodnout uplynulý rok 2022 a naplánovat si činnost na letošní rok. Revizní komise také prověřila naši pokladnu se zjištěním „bez závad“. První únorový víkend jsme pak konečně po třech letech mohli uspořádat tradiční hasičský ples. Letos poprvé jsme hostům nabídli i míchané nápoje. Celkem náš ples navštívilo 160 hostů, kteří, troufám si tvrdit, se dobře bavili. Tomu odpovídá i ukončení akce ve 4:00 hodin. Veškerý výdělek bude využit na naši činnost a hlavně pak jako investice do našeho oddílu mladých hasičů. Mládež je naše budoucnost. Pro nás to není pouze fráze, ale existenční nutnost.

V únoru bylo obcí Grygov pořízeno prkno AGAMA pro záchranu osob z vody a ledu. A jelikož nám počasí přálo, tak ho naši hasiči na zamrzlé pískovně hned vyzkoušeli a procvičili se v této nelehké disciplíně. Z foto-



grafií můžete vidět jací jsou grygovští hasiči otužilci.

SDH Grygov je začleněn v rámci většího územního působení do okrsku Království. Okrsek Království se v současnosti skládá z 11 sborů dobrovolných hasičů, které působí v rámci 8 obecních úřadů obcí mikroregionu Království. Celkový počet obyvatel těchto osmi obcí je podle dostupných zdrojů z 11.232 a celková výměra katastrů obcí činí 9.761 hektarů. V polovině února proběhla v Drahlově výroční valná hromada okrsku Království. V loňském roce proběhly dvě společné akce. Sešli jsme se 7. května 2022 v Kozušanech na soutěži v disciplínách štafeta 4x100m a požární útok. V kategorii žen vyhrál SDH Nenakonice, v kategorii mužů vyhrál SDH Kozušany-Tážaly. Avšak výsledky nejsou důležité, důležité je, že celý den panovala přátelská atmosféra a myslím si, že první společná okrsková soutěž se povedla a všem zúčast-



něným se líbila. Druhou společnou akcí všech sborů bylo podzimní taktické cvičení, které proběhlo také v Kozušanech-Tážalech. Tématem taktického cvičení bylo vyhledávání osob v terénu.

Prvním „ostrým“ výjezdem v letošním roce byl požár hnojiště za minigolfem. Co k tomu dodat. Ve spolupráci s hasiči z Kozušan-Tážal a profesionály z Olomouce byl požár úspěšně zdlán.

V odborné přípravě se v průběhu roku nesmí polevit. Proto v první polovině března byli naši dva členové Adam Dvorský a David Zdráhal na školení velitelů. A současně naši hasiči prošli v rámci roční povinné 40-ti hodinové odborné přípravy prvním cyklem školení.

Jiří Aust,
starosta SDH Grygov



Sportovní činnost SDH Grygov

Vážení spoluobčané, dovolte mi Vás seznámit se sportovní činností našeho spolku hasičů v Grygově. V roce 2022 jsme se konečně mohli plně věnovat tréninkové a sportovní činnosti po covidové pauze.



Naši mladí hasiči čítají celkově 31 členů do 18 let věku (ke konci roku 2022). Scházíme se celoročně, vždy jednou týdně. Přes zimní období navštěvujeme sokolovnu, kde trénujeme fyzickou kondici, vytrvalost a také zde má naše mládež možnost hrát různé hry. V letních měsících se tréninky přesouvají vedle hasičské zbrojnice, kde trénujeme zapojování hadic, práci s nejrůznějším vybavením a také požární útok. Pokud se děti nevěnují požárnímu útoku, jsou vedeni dalšími vedoucími k hraní her, trénování motoriky a manuálního rozvoji. V disciplíně požárního útoku se zapojujeme do pohárových soutěží a Ligy mladých hasičů okresu Olomouc. V soutěžích jsme měli v loňském roce možnost zapojit pouze jedno mladší družstvo (do 11 let). Na celkovém umístění ligy jsme obsadili 13. místo z 22 účastníků se sborů. Ke konci sezóny jsme uspořádali tradiční tréninkový víkend na Ústřední ha-



sičské škole v Jánských Koupelích. V tomto čase trénujeme a připravujeme naši mládež na Branný závod požárnícké všestrannosti. Učí se nejrůznějším dovednostem, jako je uzlování, topografie, hasební látky, první pomoc a střelbu ze vzduchovky. Během roku jsme se také účastnili dalších akcí. První akcí bylo „Přespání na Hasičce“, kde jsme opět hráli hry, sledovali pohádku a účastnili se stezky odvahy. Dále jsme byli také na vycházkách do přírody, lesa Hájků a prohlédnout si kvetoucí koniklecce u Strejčkova lo-

mu. Vždy se zastavíme u ohniště opéct několik špekáčků. Na začátku tohoto roku jsme se zapojili do výtvarné soutěže Požární ochrana očima dětem, kde jsme naše nejlepší výtvary odeslaly na okresní kolo v Olomouci. Také jsme s dětmi navštívili zábavní centrum Krokodýlek v Olomouci, což si naši nejmenší a také vedoucí náležitě užili. V tomto roce nás opět čeká nabitá sezóna plná tréninků, závodů, her a různých akcí. Dále bych chtěl stručně zmínit i činnost našich dospělých sportovních družstev mužů a žen. Můžete si povšimnout, že naše tréninky probíhají ve velkém parku kvůli nutnosti delší sportovní dráhy. Celoročně se scházíme, trénujeme dovednosti a v letních měsících jezdíme na soutěže po celém okrese, i mimo něj. Celkově jsme v roce 2022 navštívili 18 závodů, včetně Olomoucké noční ligy. V druhé polovině roku jsme nechali přestavět naše sportovní čerpadlo v celkové částce 118.000,- Kč. Tímto chceme poděkovat našim sponzorům Obci Grygov, Mycímu centru Vytásek, Přefě Grygov a Nadaci Agrofert. Díky tomu jsme se posunuli v technice dopředu a jsme schopni konkurovat ostatním sborům. V letošním roce se plánujeme zapojit do sportovní činnosti ve větší míře.

Adam Dvorský



MYSLIVCI A PRÁCE S MLÁDEŽÍ

V Honebním společenstvu Grygov - Nový Dvůr a zdejším Mysliveckém spolku vykonává mysliveckou činnost 21 myslivců ve věku 18 - 84 let. Obecně je v rámci myslivecké populace Česka známo, že její věkový průměr je vysoký a příliv mladé generace a zájem mladých lidí o myslivost a přírodu v dnešní přetechizované, komerční, úspěchané a digitalizované době je velmi malý. Právě tato skutečnost byla jedním z důvodů, proč jsme se my myslivci rozhodli rozšířit práci s mládeží, přesněji řečeno práci s dětmi.

Tradičně každý rok na závěr školního roku pořádáme „Den myslivosti“ pro děti Základní školy Grygov v rámci „Měsíce myslivosti“, který připadá právě na červen. Kromě povídání o přírodě, zvířech a zvířatech, ukázek různých trofejí, mysliveckých a kynologických pomůcek, je na programu samozřejmě mezi dětmi velmi oblíbená střelba ze vzduchovky. Na podzim roku 2020 jsme po dohodě s představiteli Základní a mateřské školy Grygov otevřeli první ročník Kroužku mladých myslivců a přátel přírody, který stále pokračuje a v letošním školním roce probíhá tedy již třetí ročník. Účast dětí v kroužku je zdarma, vedeme jej tedy bez nároku na finanční odměnu a v rámci svého volného času. Škola nám vyšla vstříc a umožnila konání kroužku v areálu školy a v zimních dnech, kdy je venku brzy tma a ve dnech, kdy počasí nepřeje aktivitám venku, přímo v učebně nebo školní tělocvičně.



Kroužek se koná jednou za 14 dní ve středu ve tři hodiny odpoledne. To už jsou děti po celém dni ve škole a v družině unavené, a je pro nás výzvou zaujmout děti natolik, aby zapomněly na únavu a s chutí se věnovaly připravenému programu.

Hned první rok nám fungování kroužku zkomplikovala pandemie Covid-19 a související protiepidemiologická opatření. Byla omezena nejen výuka ve školách, kulturní akce apod., ale také volnočasové aktivity s účastí více osob. My jsme se ovšem nevzdali! Snažili jsme se s dětmi prostřednictvím jejich rodičů udržet kontakt alespoň virtuálně. Pravidelně jsme dětem zasílali e-mailem různé informace, kvízy, obrázky i videa a zajímavosti s mysliveckou a přírodní tematikou. Pro poslední měsíc kalendářního roku, prosinec, jsme dokonce vytvořili elektronický adventní kalendář. Každý den děti mohly odhalit okénko s novou informací, videem, pohádkou či hádankou s mysliveckou tematikou. Jakmile skončila přísná opatření, vrátilo se vše do normálních kolejí.

V rámci kroužku chodíme s dětmi na vycházky, učíme děti pečovat o zvěř tím, že nám pomáhají starat se v zimních měsících o vybrané krmné zařízení a doplňovat vhodné krmivo pro zvěř i zpěvné ptactvo. Učíme děti pozorovat zvířata a zvěř, někdy vlastníma očima, někdy je vyzbrojíme daleko-

hledy, učíme je všimnout si drobností a nenápadných znaků pobytu zvířat a zvěře na poli i v lese a rozeznávat jejich stopy. Děti mají možnost si zblízka prohlédnout bažanty, preparáty zvěře i trofeje, dozvědět se něco o myslivecké mluvě a tradicích, což jsou jedny z důvodů, proč je česká myslivost zapísána na seznam nehmotného kulturního dědictví České republiky. Aby měly děti možnost přírodu a vše v ní co nejvíce poznat, aby si mohly hodně věcí takzvané „osahat“, připravujeme i jinou než běžnou trofejovou zvěř a snažíme se získávat různé biologické materiály zvěře i zvířat. Že nevíte, jaký je rozdíl mezi zvířetem a zvěří? Pošlete vaše děti do kroužku a ony vám to vysvětlí.

Za zmínku stojí vycházka do lokality nedaleko Grygova, kde žijí bobří. Děti si prohlédly, co bobří svými zuby dokážou a dozvěděly se spoustu zajímavých informací o tomto chráněném živočichovi. O tom, jak se žije, jak si tvoří zásoby, co potřebuje ke svému životu i o jeho významu pro přírodu, jak v pozitivním, tak v negativním smyslu. Zajímavá byla rovněž vycházka za chráněnou škeblí rybníční. Mezi pěkná setkání patří také setkání se sokolníkem, kdy mají děti možnost přihlížet výcviku loveckého sokola, zblízka si prohlédnout tohoto krásného a ušlechtilého dravce, jeho neobvyklou „čepičku“, podívat se jakým způsobem se odměňuje za dobře vykonanou práci a dozvědět se spoustu dalších zajímavých informací. Na závěrečné setkání před prázdninami dětem připravujeme kvízovou stezku, nafoťte na kopci nad Grygovem posedíme u ohýnků a opečeme špekáčky.

Počet dětí v kroužku je v jednotlivých ročních poměrně vyrovnaný a pohybuje v rozmezí 13-14 dětí. Máme radost, že 5 dětí náš kroužek navštěvuje již třetím rokem. V roce 2023 jsme kroužek zaregistrovali u Českomoravské myslivecké jednoty (ČMMJ). V rámci této registrace jsou děti při činnostech v kroužku zdarma úrazově pojištěny. Navíc ČMMJ poskytuje některé výukové materiály. Další velkou podporou, co se podkladů pro práci s dětmi týká, je časopis Myslivost. Pod jeho záštitou děti

plní bronzový odznak Malého adepta myslivosti. Vytrvalé děti čeká v dalších letech plnění odznaku stříbrného a zlatého. Zájem dětí a pravidelná účast nás také vedla k tomu, že jsme společně s dětmi zvolili název kroužku. Inspirováni úspěšnou návštěvou bobří lokality jsme kroužek pojmenovali Bobříci z Grygova a dokonce ztvárnili jednoduché logo kroužku.



Naším cílem je přivést děti blíže k přírodě, osvětlit jim přírodní zákonitosti rostlinné a živočišné říše, uvést je do myslivecké problematiky, naučit je přírodu udržovat, chránit a pomáhat jí, protože zdravý rozum a ohleduplnost se ve vztahu k přírodě bohužel vytrácí, dalo by se říci, že přechází až v bezohlednost a krátkozrakost. Nejenom formou vzdělávacích a hravých aktivit se snažíme děti vést k zájmu o přírodu. Ve spolupráci se základní školou a za podpory obce organizujeme letos již čtvrtý ročník akce „Uklidme Grygov“. Do akce se zapojují děti ze všech tříd základní školy a v loňském roce také veřejnost. Vždy nás překvapí množství odpadu, které nasbíráme jen v katastru obce. V letošním roce je úklid plánován na sobotu 1. dubna. Těšíme se, že se opět zapojí i grygovští spoluobčané, kterým není lhostejný nepořádek v přírodě. Závěrem nám, myslivcům, dovolte, abychom vám popřáli mnoho krásných chvil v těch příjemnějších přírodních koutech okolí naší obce.

Hana a Pavel Špásovi,
myslivci z Grygova

